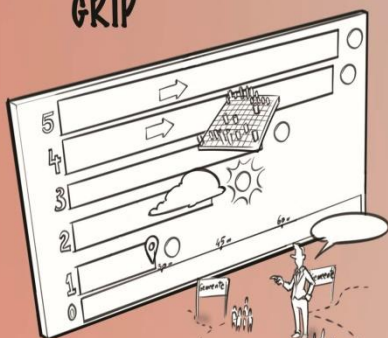

GRIP

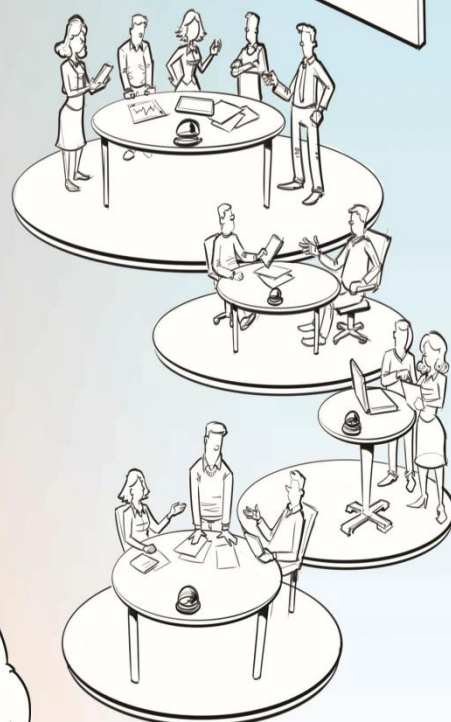

Crisisorganisatie

VeiligheidsRegio
Zeeland

Regionaal Crisisplan

Flexibele opschaling

Hoe gaan we er mee om?

Regionaal Crisisplan 2022-2025

versie: definitief

Colofon:

Dit document is tot stand gekomen onder regie van multidisciplinaire planvorming crisismanagement Veiligheidsregio Zeeland.

Disclaimer:

Deze versie is een definitieve versie. Aan deze versie kunnen geen rechten ontleend worden. Alleen de ondertekende schriftelijke versie is bindend.

Adres:

Veiligheidsregio Zeeland
Multidisciplinaire Planvorming crisismanagement
Postbus 8016
4330 EA Middelburg
www.vrzeeland.nl

Druk: definitief

Projectleiding, auteur en eindredactie

ing. P.D. Troost *Senior multidisciplinair specialist planvorming crisismanagement*
ing. J.P. Clarijs *Specialist meervoudige complexe risico's*

Auteurs en leden werkgroep

Dit document is tot stand gekomen onder regie van multidisciplinaire planvorming crisismanagement Veiligheidsregio Zeeland voor Veiligheidsregio Zeeland in nauwe samenwerking met de keten- en crisispartners.

Beheer

Versie	Datum	Wijzigingen t.o.v. vorige versie
1.0	21 december 2017	Het crisisplan is vastgesteld door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zeeland ¹ en treedt in werking na afronding implementatiefase.
2.0	9 juli 2021	Het crisisplan is vastgesteld door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zeeland en treedt op 1 januari 2022 in werking.

Het beheer van het plan is belegd bij Veiligheidsregio Zeeland. De Wet veiligheidsregio's kent de verplichting om ten minste één keer in de vier jaar het crisisplan te actualiseren. Het beheerproces van wijzigingen is beschreven in dit plan. Het karakter van dit crisisplan is dynamisch. Bij wijzigingen kan het crisisplan worden geactualiseerd. De aard van de wijziging bepaalt of het nodig is om het herziene crisisplan tussentijds bestuurlijk vast te stellen. *O.a. voor de bijlagen van dit crisisplan is de afspraak gemaakt dat deze bijgesteld kunnen worden zonder bestuurlijke vaststelling.*

Wijzigingsverzoeken kunnen worden ingediend via het onderstaande e-mailadres:

Veiligheidsregio Zeeland
Multidisciplinaire planvorming
crisismanagement
Postbus 8016
4330 EA Middelburg

 <http://www.vrzeeland.nl>

¹ artikel 16, lid 1 Wvvr

deze pagina is bewust leeg gelaten

Voorwoord

De Wet veiligheidsregio's stelt eisen aan de regionale crisisbeheersing. Om aan de eisen te kunnen voldoen heeft het bestuur Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) dit Regionaal Crisisplan, *"Zeeuwse verbondenheid"* (hierna genoemd *het crisisplan*) vastgesteld. Het crisisplan beschrijft de aanpak van crisissituaties in de Zeeuwse regio. Het omvat de afgesproken bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden, afspraken met de ketenpartners over voorwaardenscheppende processen en de zogenaamde basisvereisten:

- melding en alarmering;
- op- en afschaling;
- leiding en coördinatie;
- informatiemanagement.

Veiligheidsregio Zeeland heeft met de buurregio's en buurland België afgestemd hoe het crisisplan zich verhoudt tot de daar aanwezige (operationele) plannen en procedures op het gebied van crisisbeheersing. Het crisisplan wordt door Veiligheidsregio Zeeland in samenwerking met de partners geactualiseerd en elke vier jaar opnieuw vastgesteld door het bestuur Veiligheidsregio Zeeland.

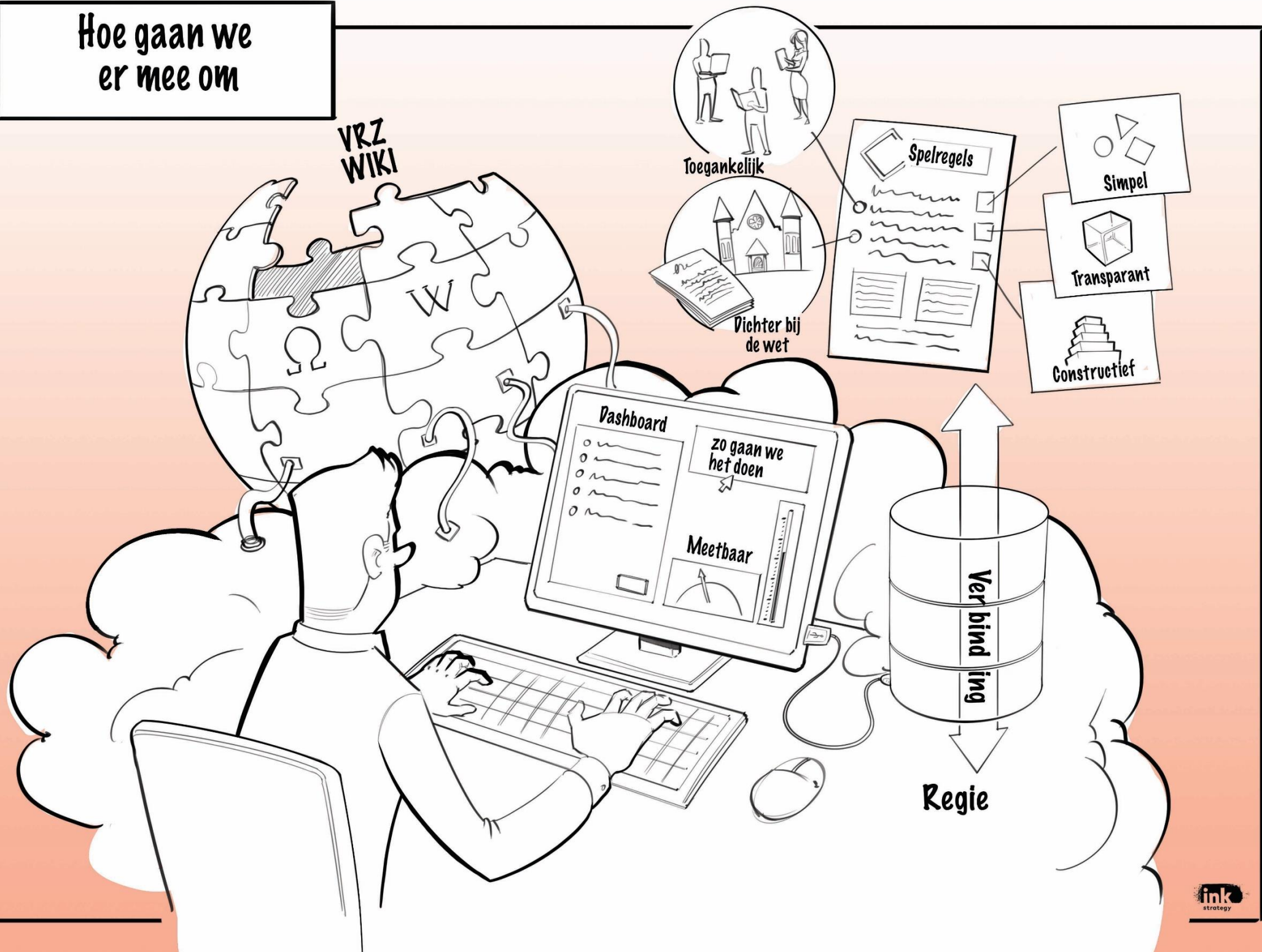
Belangrijk is te weten dat dit Zeeuwse crisisplan flexibel is en toepasbaar voor rampen en crises die zich voor zouden kunnen doen in onze regio.

Harald Bergmann

Burgemeester gemeente Middelburg

Portefeuillehouder bestuur voor Risico- en Crisisbeheersing Veiligheidsregio Zeeland

Hoe gaan we er mee om

Inhoud

1	Algemeen	9
1.1	Inleiding	9
1.2	Doel en toepassing	10
1.3	Samenhang planfiguren.....	11
1.4	Uitgangspunten	12
2	Bevoegdheden rampenbestrijding en crisisbeheersing	13
2.1	Samenhang algemene en functionele keten	13
2.2	Burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio	14
2.3	Bestuurlijk toezicht	14
2.4	Driehoeksoverleg.....	15
2.5	Bovenregionale coördinatie	15
2.6	Nationale crisisbeheersing	16
3	Crisisorganisatie	19
3.1	De hoofdstructuur	19
3.1.1	<i>De inrichting van de hoofdstructuur</i>	<i>19</i>
3.1.2	<i>Uitwerking van de hoofdstructuur</i>	<i>19</i>
3.2	Flexibiliteit	21
3.3	Teams in de crisisorganisatie.....	24
3.3.1	<i>Functioneren crisisorganisatie</i>	<i>27</i>
3.3.2	<i>Ondersteuning crisisorganisatie</i>	<i>32</i>
3.4	Crisiscommunicatie.....	33
3.5	Regionale crisisbeheersing	34
	Bijlagen.....	35
	Bijlage 1 : GRIP	35
	Bijlage 2: Locaties teams crisisorganisatie	36
	Bijlage 3: Overzicht afspraken crisispartners	37
	Bijlage 4: Overzicht planvorming.....	38
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	40
	Bijlage 6: Processen	42
	Bijlage 7: Uitwerking processen disciplines.....	47

DEFINITIEF

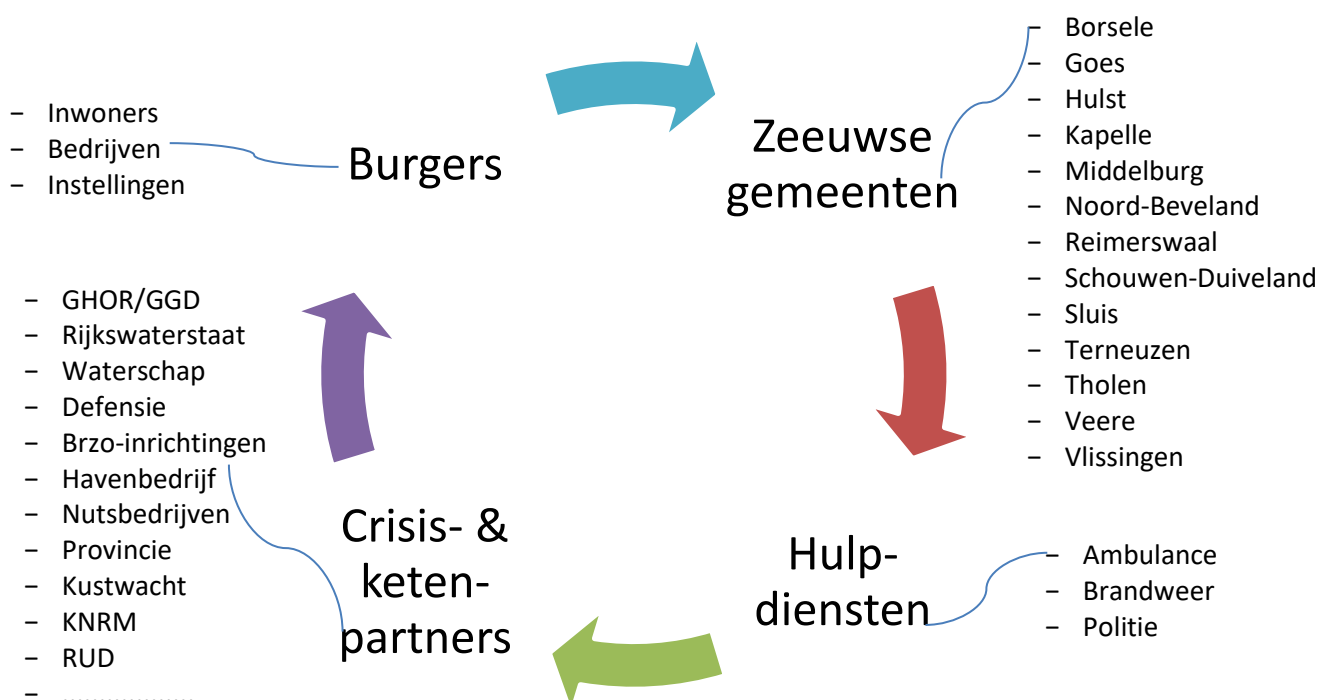
Deze pagina is bewust leeg gelaten

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Veiligheidsregio Zeeland is verplicht om een crisisplan te maken². Het crisisplan beschrijft hoe de crisisorganisatie bij een incident, ramp of crisis functioneert. Dit om zoveel mogelijk schade en slachtoffers te voorkomen en om de maatschappelijke ontwrichting zo veel mogelijk te beperken. De overheid speelt hierin een belangrijke rol, maar heeft geen monopolie. Ook crisispartners, inwoners, bedrijven en instellingen in de regio hebben een belangrijke rol in het beheersen van de crisis en het beperken van schade en slachtoffers.

Veiligheidsregio Zeeland (hierna genoemd: VRZ) vervult een actieve en coördinerende rol bij het bestrijden van rampen en het beheersen van crises. Volgens de Strategie Nationale Veiligheid³ is het instellen van de veiligheidsregio bedoeld om: “de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing, met behoud van lokale verankering, bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren, teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding”. Gelet op de in de Strategie Nationale Veiligheid gedefinieerde doelen, heeft de werkwijze van de veiligheidsregio betrekking op de volgende vragen:

- Wat bedreigt de regio en hoe erg is dat?
- Wat moet de regio dan kunnen en wat hebben we daarvoor nodig?
- Wie doet wat en wie informeert wie binnen de regio?

Het bestuur van VRZ heeft voor het beantwoorden van de eerste twee vragen een risicoprofiel en een beleidsplan vastgesteld. Het risicoprofiel geeft een overzicht van risicovolle situaties in Zeeland die tot een incident, ramp of crisis kunnen leiden. Het beleidsplan beschrijft, op basis

² artikel 16 Wvr

³ Met de strategie nationale veiligheid legt de overheid de verschillende typen rampen of crises langs dezelfde meetlat. Zij kijkt daarbij naar de waarschijnlijkheid dat een bepaalde crisis zich zal voordoen, hoe groot de impact van de crisis is als deze zich voordoet en wat daaraan te doen is. Zie www.rijksoverheid.nl

DEFINITIEF

van het risicoprofiel, de te nemen beleidsmaatregelen in het kader van de bestrijding van rampen en de beheersing van crises. Voor het beantwoorden van de derde vraag is een beschrijving nodig van de bijbehorende organisatie, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken. Dit crisisplan voorziet daarin. Tevens bevat dit RCP afspraken die gemaakt zijn met andere, direct betrokken partijen in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De verplichting om een crisisplan te maken, komt voort uit de Wet veiligheidsregio's (Wvr).

1.2 Doel en toepassing

Het crisisplan heeft als doel om te komen tot een uniforme organisatie van de regionale en multidisciplinaire crisisbeheersing binnen VRZ. Het plan is toepasbaar op alle mogelijke rampen en crises in de algemene keten. De regionale samenwerking moet maatwerk kunnen leveren. Mede daarom is het crisisplan gericht op de verdere professionalisering van de crisisbeheersing waarbij de betrokken organisaties op regionale schaal eenduidig worden ingericht. Dit verheldert wie waarvoor verantwoordelijk is en waarborgt dat men binnen VRZ op dezelfde manier met de rampenbestrijding en crisisbeheersing omgaat. Het crisisplan is afgestemd op het crisisplan van de omliggende veiligheidsregio's.

- Het crisisplan beschrijft hoe de crisisorganisatie bij een incident, ramp of crisis functioneert⁴.
- De crisisorganisatie is (op onderdelen) inzetbaar voor alle incidenten waarbij coördinatie tussen hulpdiensten en eenhoofdige leiding noodzakelijk is. Dit betekent niet per definitie dat er sprake is van een ramp of crisis zoals in de wet is gedefinieerd.

Ramp = zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken (artikel 1 Wet Veiligheidsregio's).

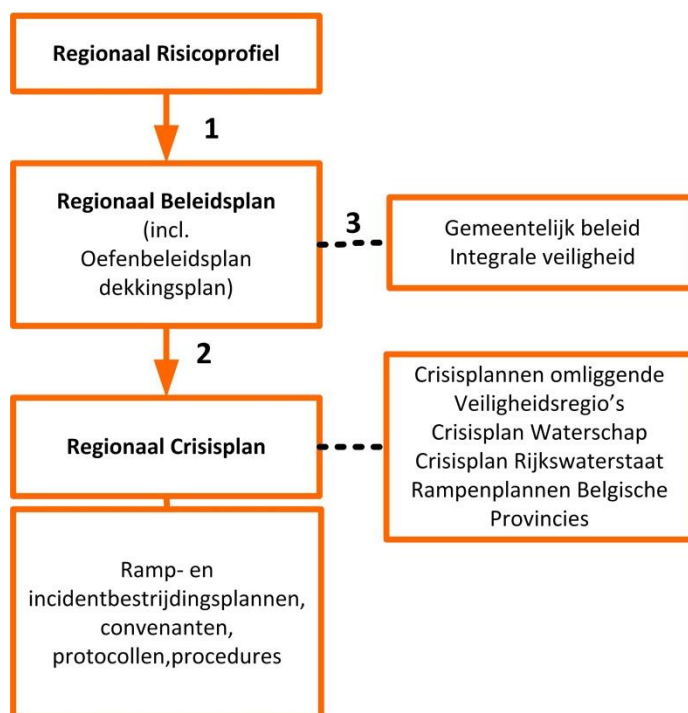
Crisis = een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast (artikel 1 Wet Veiligheidsregio's).

Incident = Er is geen officiële definitie van een incident. Toch gebruiken rampenbestrijders het woord regelmatig. Van Dale noemt een incident 'een storend voorval'. Een incident is te omschrijven als een voorval dat de openbare orde en veiligheid in enige mate stoort.

⁴ Hiermee wordt voldaan aan artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's.

1.3 Samenhang planfiguren

In de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat het bestuur van de veiligheidsregio verantwoordelijk is voor een aantal verplichte plannen. In onderstaand kader wordt de samenhang tussen deze plannen inzichtelijk gemaakt. Ook wordt uitgelegd hoe de gemeenteraden hier invloed op kunnen uitoefenen.

Het regionaal risicoprofiel is een beschrijving van de in de regio aanwezige o.a. fysieke risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden. Ook bevat het risicoprofiel een analyse waarin de weging en inschatting van de gevolgen van deze risico's zijn opgenomen. Het regionaal risicoprofiel richt zich op ramp- en crisistypen. In het regionaal beleidsplan wordt het beleid vastgesteld ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio. In wetgeving is vastgelegd dat het beleidsplan onder meer een oefenbeleidsplan en een dekkingsplan moet bevatten. Het oefenbeleidsplan vormt de basis voor het trainen en oefenen van de verschillende hulpdiensten. In het dekkingsplan zijn de

voor de brandweer geldende opkomsttijden opgenomen en wordt beschreven met welke voorzieningen en maatregelen de brandweer aan die opkomsttijden gaat voldoen.

Het crisisplan is een beschrijving van de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.

Hoe zijn deze planfiguren met elkaar verbonden?

Het regionaal risicoprofiel omvat een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties en de soorten incidenten die zich daardoor kunnen voordoen. Met behulp van een capaciteiteninventarisatie wordt vervolgens een antwoord gegeven op de vraag in hoeverre de regio hierop is voorbereid. Door deze inventarisatie wordt het mogelijk om een keuze te maken in de risico's die prioriteit krijgen. Zo'n prioritair risico krijgt dan extra aandacht in de beleidsperiode; aan de hand van een beïnvloedingsanalyse wordt bekeken welke mogelijkheden er zijn om het risico zelf of de impact van een daadwerkelijk incident te beïnvloeden. De gemaakte keuzes worden uiteindelijk ingebracht in de beleidscyclus van de veiligheidsregio (1). Ook het regionaal beleidsplan kan keuzes bevatten die van invloed zijn op de inrichting van de brandweerorganisatie. De operationele prestaties van de brandweer worden uiteindelijk geconcretiseerd in het dekkingsplan. Daar waar er op voorhand overschrijding van de normtijd verwacht wordt, moeten flankerende beleidsmaatregelen worden bepaald.

Het RCP beschrijft de wijze waarop de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio is georganiseerd. Het regionaal beleidsplan kan strategische keuzes bevatten die van invloed zijn op de inrichting van deze organisatie (2). De relatie tussen het regionaal beleidsplan en het gemeentelijke integrale veiligheidsbeleid wordt geconcretiseerd door thema's uit het beleidsplan van de veiligheidsregio op te nemen in het gemeentelijke beleid en omgekeerd (3). Om die reden wordt bij de totstandkoming van het beleidsplan samengewerkt met (vertegenwoordigers) van de integrale veiligheidscoördinatoren van de gemeenten. Ook moet het crisisplan in lijn zijn met de risico's die in de regio aanwezig zijn (zoals vastgelegd in het regionaal risicoprofiel). Samenwerking met ketenpartners is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

1.4 **Uitgangspunten**

Op basis van wet- en regelgeving hebben verschillende bestuurlijke partijen specifieke bevoegdheden bij incidenten, rampen en crises. In de bestuurlijke netwerkkaarten en bijbehorende bevoegdheidenschema's staat per crisistype een overzicht van de betrokken partijen.

Wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving is leidend. Enkele relevante wetten en regelingen zijn:

- Wet veiligheidsregio's (Wvr);
- Besluit veiligheidsregio's (Bvr);
- Besluit personeel veiligheidsregio's (Bpvr);
- Gemeentewet;
- Politiewet;
- Wet publieke gezondheid (Wpg)⁵;
- Waterwet, Besluit risico's en zware ongevallen (Brzo), Omgevingswet, Kernenergiewet, etc.

Referentiekaders

- Referentiekader Regionaal Crisisplan.⁶

Generieke aanpak

Het crisisplan beschrijft een generieke aanpak en is toepasbaar op alle risicotypen. Aanvullend op het crisisplan zijn specifieke rampbestrijdingsplannen, incidentbestrijdingsplannen en behorende ramp- en incidentbestrijdingsplankaarten.

Compacte beschrijving

Het crisisplan focust niet op het uitvoeren van taken, maar op het sturen en faciliteren van de professionals. Taken, verantwoordelijkheden en werkwijzen zijn beschreven in onderliggende documenten zoals de Regeling Operationele Leiding, handleidingen voor de teams, informatiekaarten en (deel) plannen per discipline.

Professionele crisisorganisatie

De crisisorganisatie bestaat uit professionals die hun taken uitvoeren op basis van vakmanschap, verbinding en vertrouwen.

Leren van inzetten

Incidenten, rampen of crises worden geëvalueerd. De inhoud van dit crisisplan is mede gebaseerd op evaluaties van inzetten die in het recente verleden hebben plaatsgevonden.

⁵ Op basis van artikel 8, lid 2 en artikel 8 lid 3 Wpg: de multidisciplinaire afspraken, taken en verantwoordelijkheden bij infectieziektecrises zijn beschreven in het rampbestrijdingsplan infectieziekten.

⁶ Dit crisisplan is gebaseerd op het landelijk referentiekader regionaal crisisplan (RRCP), versie 17 november 2016.

2 Bevoegdheden rampenbestrijding en crisisbeheersing

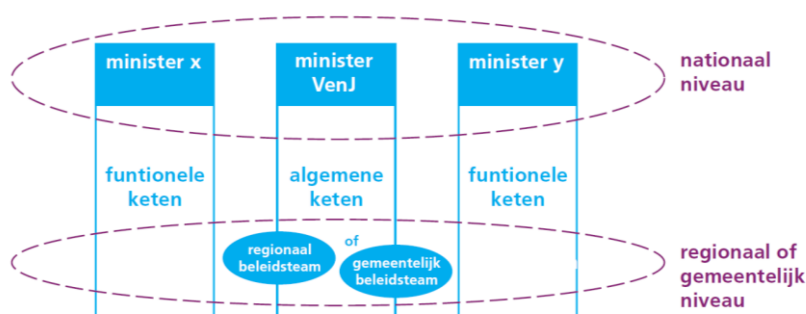
2.1 Samenhang algemene en functionele keten

Op basis van wet- en regelgeving hebben verschillende bestuurlijke partijen specifieke bevoegdheden bij incidenten, rampen en crises. In de bestuurlijke netwerkkaarten en bijbehorende bevoegdheidenschema's⁷ staat per crisistype een overzicht van de betrokken partijen. Dit worden functionele ketens genoemd.

Voorbeelden zijn 'infectieziekten', 'elektriciteit en gas', 'nooddrinkwater en noodwater', 'oppervlaktewater en waterkeringen' en 'dierziekten'. Bij een incident, ramp of crisis vindt besluitvorming binnen de functionele keten plaats. De burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio heeft geen directe invloed op de besluitvorming binnen een functionele keten, behalve wanneer hij⁸ zelf ook deel uitmaakt van een functionele keten. Dan maakt hij gebruik van zijn specifieke bevoegdheden, bijvoorbeeld artikel 172 Gemeentewet (handhaving openbare orde), artikel 31 Wpg (ter isolatie in een ziekenhuis doen opnemen) en artikel 4 Wv (gezag bij brand en ongevallen anders dan bij brand waarbij de brandweer een taak heeft). Naast de bestuurlijke netwerkkaarten voor de functionele ketens is er ook een bestuurlijke netwerkkaart voor de algemene keten. De algemene keten is van toepassing als er sprake is van oproerige beweging, andere ernstige wanordelijkheden of rampen danwel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan⁹.

Veiligheidsregio Zeeland maakt gebruik van de bestuurlijke netwerkkaarten en bevoegdheidenschema's.

De bestuurlijke netwerkkaarten (BNK's) beschrijven de verantwoordelijkheden en verplichtingen in crisisbeheersing op terreinen variërend van vreemdelingen tot de bestrijding van bodemverontreiniging en van rampenbestrijding tot dierziektebestrijding. Ze zijn bedoeld als handvat en oriëntatiepunt waarmee verantwoordelijke bestuurders en beleidsteams tijdens een (dreigende) crisissituatie hun eigen besluitvorming en aanpak kunnen vormgeven. De taken en verantwoordelijkheden zijn bij crises niet altijd eenvoudig.

Figuur: afstemming tussen Algemene keten en functionele ketens

Voor een x-aantal crisistypen zijn bestuurlijke netwerkkaarten en bevoegdheidenschema's uitgebracht, waarin inzichtelijk wordt gemaakt wie waarvoor (bestuurlijk) verantwoordelijk is. Het activeren van de crisisorganisatie van gemeenten of de veiligheidsregio bij een crisis in een functionele keten, zoals uitval van elektriciteit, betekent niet dat in die gemeente of regio alle

⁷ De structuur van de verschillende ketens is beschreven in de publicatie 'Bestuurlijke netwerkkaarten crisisbeheersing'. De netwerkkaarten geven per keten aan welke gezagsdragers bij bepaalde crisistypen over bevoegdheden beschikken en welke maatregelen zij kunnen treffen. Ook wordt ingegaan op de relatie tussen de betreffende functionele keten en de algemene keten.

⁸ Overal waar in dit crisisplan 'hij/zijn' staat kan ook 'zij/haar' worden gelezen

⁹ artikel 175, lid 1 Gemeentewet

besluitvorming plaatsvindt: besluitvorming binnen de functionele keten vindt elders plaats; gemeenten en veiligheidsregio bewaken wel de gevolgen voor de openbare orde en veiligheid en treffen in dat kader hun eigen maatregelen.

De bestuurlijke aandachtspunten zijn een handvat en oriëntatiepunt waarmee burgemeesters en voorzitters veiligheidsregio tijdens een (dreigende) crisissituatie hun eigen besluitvorming en aanpak kunnen vormgeven. De bestuurlijke aandachtspunten hebben niet de functie een volledige en in alle gevallen compleet geldende checklist te zijn, maar zijn bedoeld om hen (en hun adviseurs) te helpen focussen op die kernpunten die voor hen bijna altijd wel aan de orde zijn en die zij in hun overwegingen kunnen meenemen. In dit document staan allereerst de generieke bestuurlijke aandachtspunten die in elke crisissituatie bruikbaar zijn.

2.2 **Burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio**

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de burgemeester en voorzitter veiligheidsregio onder verschillende omstandigheden zijn hieronder weergegeven.

- Bij brand en ongevallen niet zijnde brand waarbij de brandweer een taak heeft, heeft de burgemeester het gezag. In deze gevallen mag de burgemeester bevelen geven die met het oog op het voorkomen, beperken en bestrijden van het gevaar nodig zijn (bevoegdheid op basis van artikel 4 Wvr).
- Als er sprake is van een ramp of van ernstige vrees voor het ontstaan ervan heeft de burgemeester het opperbevel en staan degenen die aan de bestrijding van de ramp deelnemen, onder zijn bevel (artikel 5 Wvr). In zo'n geval heeft de burgemeester algemene bevoegdheden (artikel 175 en 176 Gemeentewet), die hij kan inzetten ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar.
- Bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of van ernstige vrees daarvoor gaat het gezag danwel opperbevel en de daarbij behorende bevoegdheden over op de voorzitter veiligheidsregio (artikel 39 Wvr). Na afloop legt de voorzitter veiligheidsregio verantwoording af aan de gemeenteraden van de betrokken gemeenten (artikel 40 Wvr).
- De burgemeester heeft naast zijn rol als bevoegd gezag en opperbevelhebber een rol als burgervader en boegbeeld voor de gemeenschap/gemeente.
- De burgemeester draagt er zorg voor dat aan de bevolking informatie wordt verschaft over de oorsprong, de omvang en de gevolgen van een ramp of crisis die de gemeente bedreigt of treft en over de daarbij te volgen gedragslijn (artikel 7 Wvr, lid 1). Ook draagt hij er zorg voor dat aan de personen, die in zijn gemeente zijn betrokken bij de rampenbestrijding of de crisisbeheersing, informatie wordt verschaft over die ramp of crisis, de risico's, die hun inzet daarbij heeft voor hun gezondheid en de voorzorgsmaatregelen die in verband daarmee zijn of zullen worden getroffen (artikel 7 Wvr, lid 2).

2.3 **Bestuurlijk toezicht**

Vanuit de wet- en regelgeving en regionale afspraken gelden de onderstaand regels voor bestuurlijk toezicht.

- De Commissaris van de Koning (CdK) fungeert als bestuurlijk toezichthouder op de veiligheidsregio's (artikel 59 Wvr).
- Daarnaast ziet de CdK toe op de samenwerking in het regionaal beleidsteam (RBT) en kan daartoe aanwijzingen geven (artikel 41 Wvr). Ook kan de CdK, in geval van een ramp of crisis van meer dan regionale betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de voorzitter van de veiligheidsregio, zo mogelijk na overleg met hem, aanwijzingen geven over het inzake de rampenbestrijding of crisisbeheersing te voeren beleid (artikel 42 Wvr).

DEFINITIEF

- De evaluatie van het bestuurlijk optreden van de voorzitter van een Veiligheidsregio tijdens een (dreigende) ramp of crisis valt onder het bestuurlijk toezicht van de CdK (artikel 40 Wvr).
- Naast de formele rollen, zoals beschreven in de Wvr, Ambtsinstructie Commissaris van de Koning¹⁰ en het protocol toezicht tussen de CdK en de Inspectie JenV, hebben Veiligheidsregio Zeeland en de CdK de onderstaand afspraak gemaakt:
 - De voorzitter van Veiligheidsregio Zeeland nodigt de commissaris tijdig uit in het RBT indien redelijkerwijze vanwege de aard van de ramp of crisis of de zich ontwikkelende omstandigheden verwacht kan worden dat een rol voor de commissaris kan ontstaan. De commissaris kan zich laten vertegenwoordigen door een liaison.

2.4 Driehoeksoverleg

In het driehoeksoverleg worden door de burgemeester, de officier van justitie en de Politie afspraken gemaakt over lokale prioriteiten en openbare orde. De randvoorwaarden zijn hieronder weergegeven.

- In de Politiewet 2012 (artikel 13) wordt voorzien in de mogelijkheid tot een driehoeksoverleg. Het driehoeksoverleg is een overleg tussen de twee gezagsdragers: de burgemeester en de (hoofd)officier van justitie, en de politie.
- In geval van een incident, ramp of crisis kan een driehoeksoverleg wenselijk zijn wanneer afstemming nodig is tussen de burgemeester en de (hoofd)officier van justitie over de inzet van de politie ten behoeve van de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening en de taken ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.
- Doel van het overleg is om de strafrechtelijke en bestuurlijke instrumenten zo goed mogelijk afgestemd toe te passen.
- De burgemeester en de (hoofd)officier van justitie staan niet in een hiërarchische verhouding tot elkaar. De eigen bevoegdheden van de burgemeester en de (hoofd)officier van justitie blijven bestaan.

2.5 Bovenregionale coördinatie

Indien meerdere Veiligheidsregio's betrokken zijn of worden bij een (dreigende) ramp of crisis is er behoefte aan bovenregionale coördinatie. De wens tot coördinatie komt voort uit het feit dat er mogelijk maatregelen moeten worden getroffen op het grondgebied van meer dan één veiligheidsregio. De betrokken voorzitters kunnen in gezamenlijkheid besluiten tot het opschalen naar GRIP 5. Er verandert hiermee niets aan de samenstelling van de regionale crisisorganisatie. In het geval van GRIP 5 wijzen de betrokken regio's in gezamenlijkheid een interregionaal Regionaal Beleids Team (IRBT) en interregionaal Regionaal Operationeel Team (IROT) aan. Het basisprincipe is dat de bronregio (bezit veelal ook de meeste informatie over het incident) hiertoe wordt aangewezen indien er sprake is van een aanwijsbare bron. De interregionale teams worden verantwoordelijk voor de coördinatie tussen de betrokken veiligheidsregio's en partners. Er worden liaisons vanuit de betrokken ROT's afgevaardigd naar het IROT. De coördinerende regio wordt ook aanspreekpunt voor het Rijk.

Liaison

Indien er opgeschaald wordt in meerdere veiligheidsregio's (al dan niet in een GRIP 5) kan het van belang zijn om onderling liaisons uit te wisselen. Door het uitwisselen van liaisons wordt de informatiepositie onderling verbeterd en kunnen regionale aandachtspunten worden ingebracht

¹⁰ Besluit van 12 november 2015, houdende wijziging van de Ambtsinstructie commissaris van de Koning in verband met een uitbreiding van het aantal rijkstaken.

in de besluitvorming bij andere regio's. Naast het uitbrengen van liaison in ROT's van omliggende veiligheidsregio's kunnen er situationeel ook liaisons worden uitgebracht naar de Belgische Provincie Antwerpen, Provincie Oost-Vlaanderen en Provincie West-Vlaanderen (*in het geval van een grensoverschrijdend incident*¹¹) of naar calamiteiten- of crisisteams van functionele ketens. Daarnaast zijn er ook liaisons aan te wijzen voor de landelijke ondersteuning of facilitering bij een crisis.

2.6 Nationale crisisbeheersing

In Nederland wordt een lokale of regionale crisis in de meeste gevallen opgevangen door de lokale of regionale overheden en overheidsorganisaties zoals de gemeente of veiligheidsregio. Bij een regio-overstijgende of nationale crisis, zoals een grote overstroming of een griep пандemie, komt de rijksoverheid in beeld. De minister van JenV is de coördinerende minister op het gebied van crisisbeheersing. Ook heeft hij, in nauwe samenwerking met de andere ministeries, de regie voor het versterken van de nationale veiligheid. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) geeft invulling aan deze coördinerende taak van de minister. Het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming (NHC)¹² is het beleidskader en richtsnoer voor alle crisisplanvorming en voorbereiding door de rijksoverheid op specifieke situaties. De flexibilisering van de nationale crisisorganisatie zal ook worden geïmplementeerd in departementale handboeken en nationale crisisplannen. Ook de planvorming en voorbereiding door derden voor zover relevant dient in overeenstemming te zijn met de inhoud van het NHC. Het Handboek is een nadere uitwerking van het besluit en legt op hoofdlijnen de bevoegdheden, verantwoordelijkheden en kerntaken vast van de belangrijkste actoren binnen de nationale crisisstructuur. Crisisbeheersing staat in het kader van het Nationaal Handboek voor coördinatie en besluitvorming over het geheel van maatregelen en voorzieningen dat de rijksoverheid treft in samenwerking met betrokken publieke en private partners in een situatie waarbij de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn of bij een andere situatie, waarbij van een grote maatschappelijke impact sprake is of kan zijn. De nationale veiligheid is in het geding als een of meer vitale belangen van de Nederlandse staat en/of samenleving zodanig bedreigd worden dat sprake is van (potentiële) maatschappelijke ontwrichting.

De continue aan verandering onderhevige risico's en dreigingen vragen om een optimaal flexibele en wendbare crisisorganisatie die in alle situaties bestuurlijk en operationeel snel en slagvaardig kan handelen. Het handboek voorziet de nationale crisisorganisatie om meer flexibel te laten functioneren en om in crises maatwerk te kunnen bieden.

De coördinatie en besluitvorming heeft niet alleen betrekking op de nationale veiligheid die in het geding kan zijn, maar ook op andere situaties die een grote uitwerking op de maatschappij (kunnen) hebben. Bijvoorbeeld een lokaal of regionaal incident met veel slachtoffers, een incident in het buitenland met een groot aantal Nederlandse slachtoffers, of internationale evenementen met uitstraling naar Nederland.

De Interdepartementale en Ministeriële Commissies Crisisbeheersing (ICCb/MCCb) worden naar de aard van de crisis ingezet en flexibel samengesteld. Expliciet is vastgelegd dat deskundigen vergaderingen van ICCb én MCCb kunnen bijwonen. Daarbij valt te denken aan deskundigen op een specifiek crisisgebied of aan vertegenwoordigers van betrokken andere overheden, overheidsdiensten of (vitale) sectoren.

¹¹ Hiertoe zijn afspraken gemaakt met de drie Belgische provincies i.h.k.v. grensoverschrijdende samenwerking (GROS-protocollen).

¹² Bron: Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming (2016), waarin een nadere uitwerking van het Instellingsbesluit Ministeriële Commissie Crisisbeheersing 2013 is opgenomen dat op 24 april 2013 in de Staatscourant is gepubliceerd (nr. 11207).

Het Nationaal Crisiscentrum (NCC) informeert bij een crisis de betrokken partners, waaronder de veiligheidsregio's, zoveel als mogelijk en nodig over welke rollen het Rijk vervult, welke relevante besluiten zijn genomen, welke adviezen worden verstrekt, etc. Wanneer het Rijk gaat sturen door het toepassen van bevoegdheden communiceert het Rijk hierover via het NCC c.q. het verantwoordelijk Departementaal Coördinatiecentrum (DCC) direct expliciet aan het lokaal en/of regionaal bevoegd gezag en aan de betrokken private partijen die daar gevolgen van ondervinden. Met deze werkwijze wordt nadrukkelijk tegemoet gekomen aan een behoefte vanuit het veld.

Het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) heeft als kerntaken operationele informatievoorziening via het Multidisciplinair operationeel beeld (MLOB), planvorming & advisering en bijstandescoördinatie. Aanvragen voor bijv. specifieke materiaal en voorzieningen, extra capaciteit en/of aflossing lopen via het LOCC.

Indien de situatie zich voordoet dat er sprake is van een schaarste situatie en er een opgeschaald LOCC wordt ingericht, wordt vanuit de regio een liaison voor het LOCC-O (opgeschaald) en/of het platform Bovenregionale Operationele Besluitvorming. (BOB)¹³ aangewezen. Veelal zal dit een functionaris uit de poule van Regionaal Operationeel Leider, respectievelijk leider Commando Plaats Incident betreffen.

Daarnaast is ondersteuning vanuit diverse rijksonderzoeksinstituten mogelijk; daartoe is op landelijk niveau één centraal loket voor benadering van de diverse Crisis Expert Team (CET) voor diverse kennisvelden (voedselveiligheid, milieuverontreiniging, publieke gezondheid, nucleaire straling, etc.) ingesteld.

¹³ Nader beschreven in 'Het LOCC-Opgeschaald (LOCC-O) en bovenregionale operationele advisering'

Deze pagina is bewust leeg gelaten

3 Crisisorganisatie

In dit hoofdstuk is de hoofd- (of organisatie)structuur bij een grootschalige incident, ramp en crisis uitgewerkt tot en met de maximaal opgeschaalde situatie. Meestal is deze mate van opschaling niet noodzakelijk omdat de feitelijk benodigde structuur gerealiseerd wordt met het knoppenmodel.

3.1 De hoofdstructuur

3.1.1 De inrichting van de hoofdstructuur

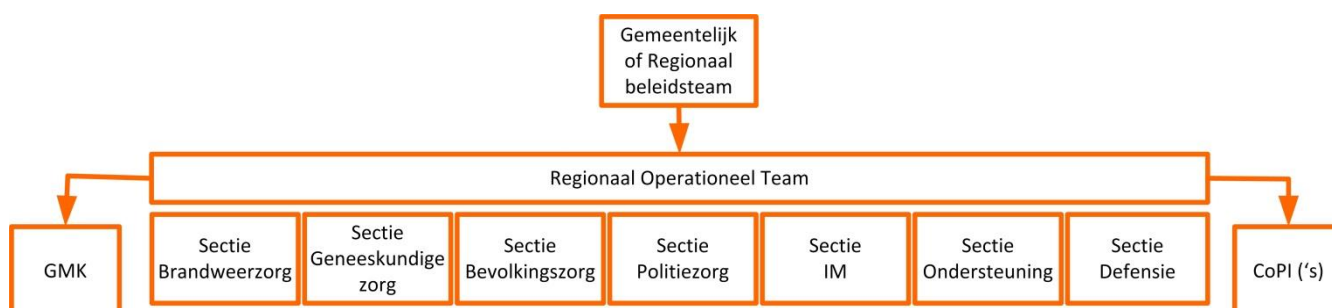
In de hoofdstructuur van de crisisbeheersingsorganisatie zijn drie niveaus te onderscheiden: uitvoerend, tactisch en strategisch. Elk niveau kent één of meerdere crisisteams.

De hoofdstructuur bestaat uit de volgende onderdelen¹⁴:

- de meldkamer;
- een commando plaats incident (CoPI);
- een regionaal operationeel team (ROT);
- een regionaal beleidsteam (RBT) of een gemeentelijk beleidsteam (GBT).

3.1.2 Uitwerking van de hoofdstructuur

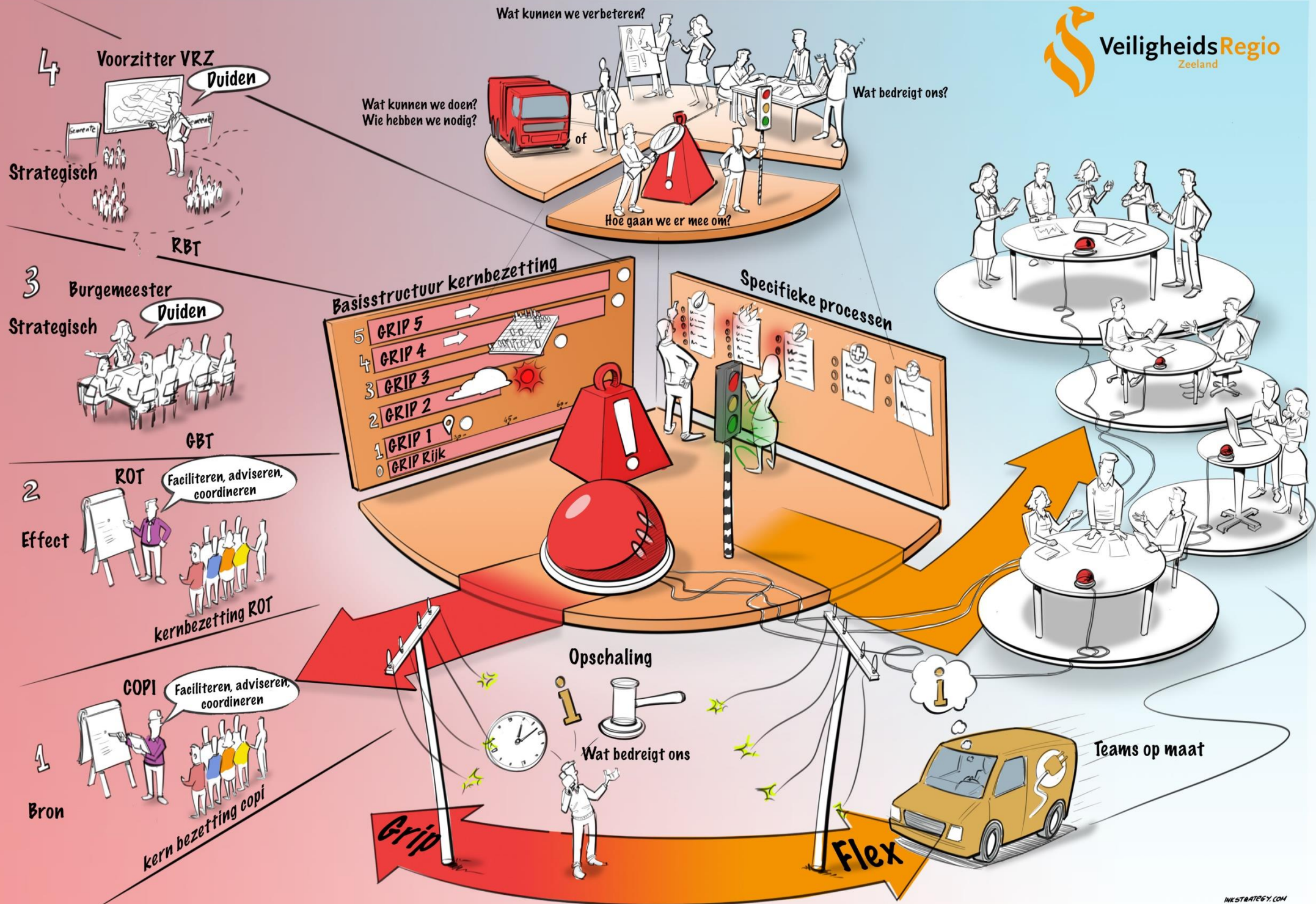
In het landelijke referentiekader regionaal crisisplan¹⁵ is de hoofdstructuur nader uitgewerkt in secties en taakorganisaties. Binnen het ROT zijn de algemeen commandanten (AC's) verantwoordelijk voor de processen Bevolkingszorg, Brandweezorg, Geneeskundige zorg of Politiezorg. Hiervoor beschikken zij over een sectie, die onder andere bestaat uit een hoofd Informatie (HIN), een Hoofd Ondersteuning (HON) en de hoofden van de taakorganisaties (HTO's). In een aantal secties worden de functies uitgevoerd door één functionaris. Een taakorganisatie bestaat, daar waar het noodzakelijk is, uit een hoofd taakorganisatie, teamleiders en uitvoerenden van de deelprocessen.

schematische voorstelling hoofdstructuur

¹⁴ In het Besluit veiligheidsregio's wordt ook het Team Bevolkingszorg (TBz) genoemd. Dit team is echter monodisciplinair team voor Bevolkingszorg en is daarmee van een andere orde dan de multidisciplinaire teams CoPI, ROT, GBT en RBT. In Zeeland spreken we niet over het TBz maar over de discipline Bevolkingszorg als volwaardige partner (RCP 2011).

¹⁵ Referentiekader Regionaal Crisisplan 2016, Deel I, II en Addendum, IFV, RDVR 17 nov 2016.

3.2 Flexibiliteit

Inleiding

De crisisorganisatie en de bijbehorende operationele en bestuurlijke coördinatiemechanismen (CoPI, ROT en bestuurlijke teams) zijn vooral gericht op klassieke rampen zoals flitsrampen en langdurige crises (zoals stroomuitval of wateroverlast). Uitgangspunt van dit crisisplan is dat de crisisorganisatie generiek toepasbaar is op de fysieke incidenten, rampen en crises die zich kunnen voordoen in het verzorgingsgebied van de veiligheidsregio. De wettelijk vastgelegde hoofdstructuur van de crisisorganisatie, met bijbehorende standaardbezetting en opkomsttijden vormt de basis van dit crisisplan. Tegelijkertijd is het van belang om flexibel in te kunnen spelen op elk type crisis en de ondersteuningsbehoefte van het bevoegd gezag. Indien wordt afgeweken van de wettelijke hoofdstructuur, dan vereist dit, ook met het oog op de verantwoording achteraf, een expliciet besluit. Dit besluit wordt, door de voorzitter van het hoogst ingestelde team, genomen in het eerste overleg en vastgelegd. Naast de zogenaamde fysieke incidenten, doen zich ook sociale calamiteiten voor. De gecoördineerde aanpak van (de effecten van) sociale calamiteiten wordt in een sociaal calamiteitenplan beschreven. Het plan is van toepassing bij (dreigende) maatschappelijke onrust, al dan niet gerelateerd aan calamiteiten binnen of vanuit het sociaal domein.

Flexibele inrichting¹⁶ van de crisisorganisatie

De hoofdstructuur wordt volgens een vaste procedure gealarmeerd en ingezet. Wel kan er, afhankelijk van het type crisis en de specifieke omstandigheden en behoefte, besloten worden om af te wijken van inzet en samenstelling van teams. Opschaling verloopt niet per definitie lineair: opschaling naar GRIP 2 of hoger volgt niet noodzakelijkerwijs op het inrichten van een CoPI. Er kan immers sprake zijn van incidenten waarbij geen sprake is van het inrichten van een CoPI. Ook kan het incident zich zó snel ontwikkelen dat er één of meerdere fasen overgeslagen worden. Het activeren van slechts één onderdeel uit de hoofdstructuur is ook een mogelijkheid. Daarnaast kan er van de vaste bezetting van de verschillende teams afgeweken worden als er operationeel gezien geen noodzaak is om deze samenstelling in stand te houden. De opschaling wordt situationeel beoordeeld en kan naar behoefte worden uitgevoerd.

Vorbereiding op (voorzienbare) incidenten en sluimerende crises

Bepaalde typen incidenten of crises vragen om een andere aanpak en ondersteuningsbehoefte van het bevoegd gezag. Afhankelijk van het type incident of crisis en de behoefte van een bestuurder kan specifieke ondersteuning al dan niet in de vorm van een team op maat geleverd worden. Op deze manier kunnen bestuurders beschikken over deskundigheid op basis van de vraag. Deze deskundigheid is via één loket functie opvraagbaar. De dienstdoende Regionaal Operationeel Leider vervult hierbij de loketfunctie en treedt op als netwerkbeheerder. Hij kan op basis van het verzoek het bevoegd gezag adviseren of verwijzen. In het kader van voorbereiding op (voorzienbare) incidenten, grootschalige evenementen of sluimerende crises kan er een voorbereidende staf worden samengesteld. De burgemeester (of de directeurs van de operationele diensten in overleg) wijst hiervoor een voorzitter aan.

De verhouding tussen de driehoek en het beleidsteam

De crisisorganisatie zal niet bij alle crises automatisch worden geactiveerd. Er zijn nauwelijks incidenten, rampen en crises denkbaar waarbij de strafrechtelijke handhaving niet aan de orde komt, in enig stadium van de respons. Ook als de strafrechtelijke component pas in tweede instantie een belangrijke rol gaat spelen, bijvoorbeeld omdat er eerst levensreddende werkzaamheden uitgevoerd moeten worden, dan is het de taak van de hoofdofficier van justitie om

¹⁶ Menno van Duin en Vera Wijkhuis - De flexibiliteit van GRIP. Een onderzoek naar mogelijkheden om de procedure flexibel toe te passen, IFV, 2015.

de belangen van het strafrechtelijk onderzoek zoveel mogelijk veilig te stellen. In de lokale driehoek stemmen de burgemeester, officier van justitie en politiechef af. Indien de maatschappelijke onrust verder gaat dan alleen het vraagstuk van handhaving van de openbare orde en de rechtsorde en wanneer multidisciplinaire afstemming noodzakelijk is, kan de burgemeester besluiten om een beleidsteam bijeen te roepen, waarin hij wordt geadviseerd over zijn gezagsrol.

Flexibele opschaling en GRIP

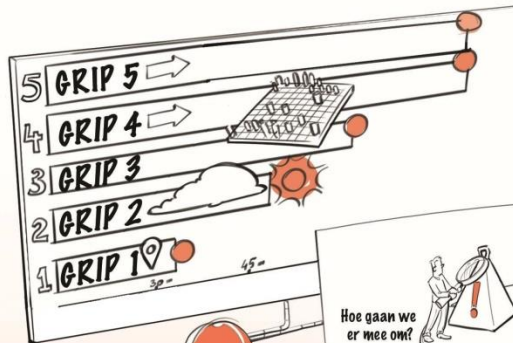
Het crisisplan is voor een belangrijk deel gebaseerd op het zogenaamde 'multidisciplinaire knoppenmodel', dat is afgeleid van de werkwijze van de Nederlandse politie bij grootschalig en bijzonder optreden (GBO). De essentie van het knoppenmodel is dat het een relatie legt tussen de aard van het incident en de daarop af te stemmen capaciteit. Het is mogelijk om met dit model de juiste operationele processen te activeren en de aansturing en ondersteuning daarop af te stemmen. Hierdoor hoeven niet per definitie alle processen (en functionarissen) automatisch te worden ingezet. Binnen het multidisciplinaire knoppenmodel heeft elke kolom de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de eigen processen en bepaalt iedere kolom zelf welke monodisciplinaire processen worden geactiveerd of met andere woorden welke 'knoppen' binnen de

eigen organisatie moeten worden ingedrukt. De Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP) en het multidisciplinaire knoppenmodel worden gelijktijdig gebruikt. GRIP is de multidisciplinaire opschalingsprocedure, die in de kern draait om de multidisciplinaire coördinatie- en afstemmingsbehoefte. Hiertoe kent elke GRIP-fase eenhoofdige leiding op operationeel en bestuurlijke niveau. GRIP geeft duiding aan het incident, waarbij een GRIP-fase ervoor zorgt dat de betrokkenen een beeld hebben van de omvang en complexiteit van een incident. GRIP kan gezien worden als een 'inzetvoorstel', waarbij bepaalde 'knoppen' (processen en functionarissen) al zijn ingedrukt.

In acute situaties waarin snel handelen noodzakelijk is en er geen tijd is om de behoefte en reden van opschaling aan te geven, zullen teams behorende bij het GRIP-niveau worden gealarmeerd.

In onderstaande tabel zijn de kenmerken van GRIP en het multidisciplinair knoppenmodel weergegeven.

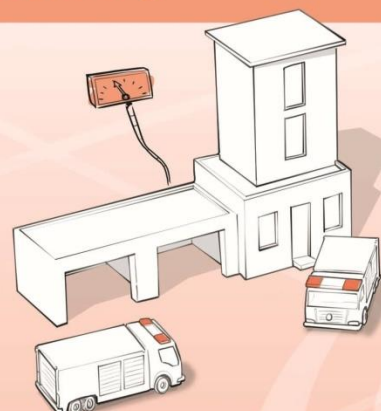
GRIP	Multidisciplinair knoppenmodel
Organieke benadering (organisatievorm en -eenheden)	Functionele of procesgerichte benadering
Gedefinieerde invulling GRIP-teams (wettelijk bepaald)	Maatwerk in samenstelling of in te zetten teams
Te hanteren als snelle opschaling van de vier klassieke kolommen (brandweer, GHOR, politie en gemeenten) is vereist (zgn. 'flits'-incidenten)	Te hanteren bij: • grootschalig (C) evenementen; • te voorziene crises (o.a. ruiming bom); • ontluikende crises met een (relatief) lage tijdsdruk; • het afschalen van een incident; • de herstelfase.
Uniformiteit in (naamgeving van) functionarissen	Uniformiteit in (naamgeving van) processen en functionarissen

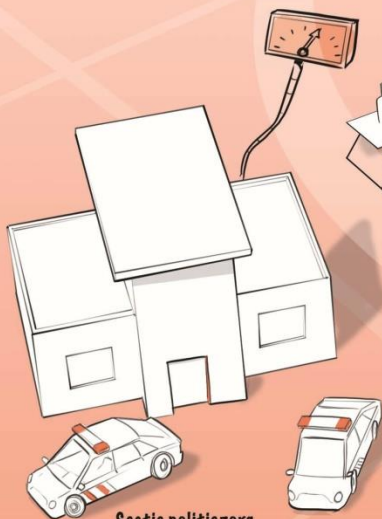
GRIP: faciliteren coördineren multidisciplinair

Basiszorg

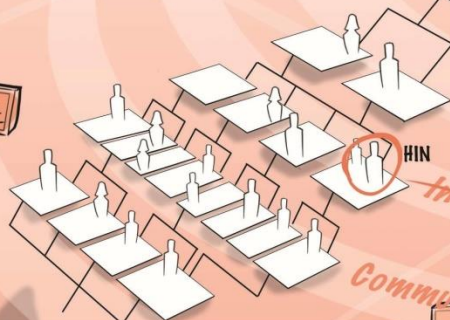
Secties

Sectie brandweezorg

Sectie politiezorg

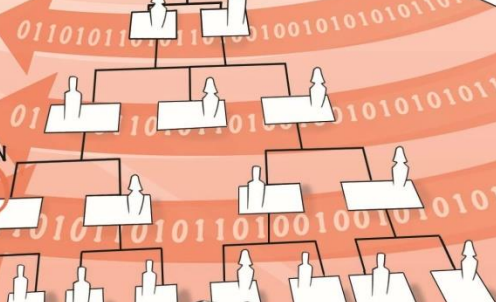
Advies
Informatie
Communicatie

algemeen commandant

VRZ
Hoofdstructuur

algemeen commandant

Sectie bevolkingszorg

Hoe gaan we er mee om?

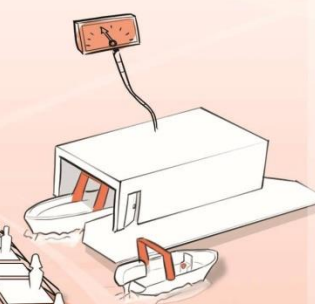
Wat kunnen we doen? Wie hebben we nodig?

Wat kunnen we verbeteren?

Wat bedreigt ons? Hoe erg is dat?

Kennis & Deskundigheid

Secties ketenpartners waaronder bijvoorbeeld Rijkswaterstaat Waterschap etc.

Sectie geneeskundige zorg

Meetbaar maken

3.3 Teams in de crisisorganisatie

De crisisorganisatie in bestaat uit: de meldkamer, het Commando Plaats Incident (CoPI), eventueel een Coördinatieteam Water (COT-W), het Regionaal Operationeel team (ROT) en secties, het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) of het Regionaal Beleidsteam (RBT). De locaties van de teams zijn opgenomen als bijlage 1.

Teams binnen de crisisorganisatie¹⁷

Team	Samenstelling	Bijzonderheden
Meldkamer 	Calamiteitencoördinator (CaCo) Centralist(en) Ambulancezorg Centralist(en) Brandweertzorg Centralist(en) Politiezorg	De CaCo wordt ingevuld door functionarissen die 24/7 middels een hard piket voor deze taak beschikbaar zijn: Buiten kantoor tijden middels een hard piket beschikbaar op max. 30 minuten. Tijdens kantoor tijden fysieke aanwezigheid op of nabij de meldkamer.

Team	Samenstelling	Bijzonderheden
CoPI 	Leider CoPI Officier van Dienst Brandweertzorg (OvD-B) Officier van Dienst Geneeskundige zorg (OvD-G) Officier van Dienst Politiezorg (OvD-P) Informatiemanager CoPI (IM CoPI) Communicatieadviseur CoPI (Comm CoPI) <i>In Zeeland is aanvullend aan het Bvr specifiek toegevoegd:</i> Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz) <i>In Zeeland kan facultatief toegevoegd worden:</i> Officier van Dienst Rijkswaterstaat (OvD-RWS) ¹⁸ Officier van Dienst Waterschap (OvD-WS) ¹⁹ Overige liaisons publiek-private partners <i>De leden van het CoPI kunnen worden ondersteund door de secties ROT.</i>	De leider CoPI kan facultatief expertise toevoegen aan het team naar gelang het belang.

¹⁷ De kernbezetting van de teams is vastgelegd in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr). Er kunnen liaisons *facultatief* van publieke en private partners worden toegevoegd, bijvoorbeeld: OvD-RWS, liaison WS etc.

¹⁸ Dit is vastgelegd in het Crisisplan Rijkswaterstaat Zee en Delta.

¹⁹ Dit is vastgelegd in het Crisisplan Waterschap Scheldestromen.

Team	Samenstelling	Bijzonderheden
COT-W²⁰ 	<i>In Zeeland is aanvullend aan het Bvr specifiek voor incidenten op Zeeuwse wateren een team geformeerd met de onderstaande samenstelling:</i> Leider Coördinatieteam Water (vi*) Informatiemanager (vi*) Ovd Brandweezorg (vi*) Ovd Rijkswaterstaat (uit CoPI**) Ovd Politiezorg (uit CoPI**)	Alleen voor gemeentelijk ingedeelde wateren in Veiligheidsregio Zeeland. Leiding over multidisciplinaire incidentbestrijding op het water.

Team	Samenstelling (leden + secties)	Bijzonderheden
ROT of IROT 	Regionaal Operationeel Leider (ROL) Algemeen Commandant Bevolkingszorg (AC-Bz) Algemeen Commandant Brandweezorg (AC-B) Algemeen Commandant Geneeskundige zorg (AC-Gz) Algemeen Commandant Politiezorg (AC-P) Informatiemanager ROT Communicatieadviseur ROT Militair Adviseur ²¹ <i>In Zeeland kan facultatief toegevoegd worden:</i> Liaison Rijkswaterstaat ²² Liaison Waterschap ²³ Overige liaisons publiek-private partners	De ROL kan aanvullende specialismen of extra capaciteit toevoegen aan het team.

Team	Samenstelling (secties)	Bijzonderheden
Secties ROT of IROT 	<i>In Zeeland is aanvullend²⁴ aan het Bvr specifiek toegevoegd:</i> <i>sectie Brandweezorg</i> - HTO's + ondersteuners <i>sectie Geneeskundige zorg:</i> - HTO's + ondersteuners <i>sectie Politiezorg</i> - HTO's + ondersteuners <i>sectie Informatiemanagement</i> - Ondersteuners <i>sectie Ondersteuning t.b.v. het RCC²⁵</i> <i>sectie Bevolkingszorg²⁶</i> - HTO's + ondersteuners <i>sectie Defensie</i>	

²⁰ Veiligheidsregio Zeeland, Incidentbestrijdingsplan Deltawateren * vi=Vrije instroom (overige niet genoemde functionarissen zijn facultatief) Het CoPI dient te allen tijden volwaardig bezet te zijn. ** Vervanging van de functionarissen CoPI, die deelnemen aan COTW, is een verantwoordelijkheid van de eigen kolom.

²¹ De Officier Veiligheidsregio (OVR) fungeert als Militair Adviseur (Ministerie van Defensie, Catalogus Nationale Operaties 2016/1)

²² Dit is vastgelegd in het Crisisplan Rijkswaterstaat Zee en Delta.

²³ Dit is vastgelegd in het Crisisplan Waterschap Scheldestromen.

²⁴ DEEL 1 Referentiekader Regionaal Crisisplan 2016

²⁵ Besluitvorming sectie ondersteuning, VRZ d.d. 2016

²⁶ Bevolkingszorg is in Zeeland een volwaardig partner

Team	Samenstelling	Bijzonderheden
GBT 	Voorzitter GBT Strategisch adviseur²⁷ Bevolkingszorg (Sa Bz) Strategisch adviseur Brandweertzorg (Sa B) Strategisch adviseur Geneeskundige zorg (Sa Gz) Strategisch adviseur Politiezorg (Sa P) <i>In Zeeland is aanvullend aan het Bvr specifiek toegevoegd²⁸:</i> Regionaal Operationeel Leider (ROL) (hoofd)Officier van Justitie Voorzitter(s) van Waterschap Rijksheren uit direct betrokken functionele ketens Bestuursondersteuning (adviseur bestuur) Informatiemanager BT Communicatieadviseur GBT <i>In Zeeland kan facultatief toegevoegd worden:</i> Liaison Rijkswaterstaat²⁹ Liaison Waterschap³⁰ Overige liaisons publiek-private partners	De burgemeester is voorzitter van het GBT. De burgemeester kan aanvullende specialismen of extra capaciteit toevoegen aan het team.

Team	Samenstelling	Bijzonderheden
RBT of IRBT 	<i>De Wvr³¹ schrijft specifiek voor een RBT voor:</i> Voorzitter veiligheidsregio Regionaal Operationeel Leider (ROL) Burgemeesters (getroffen) gemeenten (hoofd)Officier van Justitie Voorzitter(s) van Waterschap <i>In Zeeland is aanvullend aan het Wvr specifiek toegevoegd³²:</i> Rijksheren uit direct betrokken functionele ketens Strategisch adviseur Bevolkingszorg (Sa Bz) Strategisch adviseur Brandweertzorg (Sa B) Strategisch adviseur Geneeskundige zorg (Sa Gz) Strategisch adviseur Politiezorg (Sa P) Bestuursondersteuning (adviseur bestuur) Informatiemanager RBT Communicatieadviseur RBT Liaison CdK³³ <i>In Zeeland kan facultatief toegevoegd worden:</i> Liaison Rijkswaterstaat³⁴ Liaison Waterschap³⁵ Overige liaisons publiek-private partners	De voorzitter veiligheidsregio is voorzitter van het RBT. De voorzitter veiligheidsregio kan aanvullende specialismen of extra capaciteit aan het team toevoegen. Hij nodigt in elk geval de voorzitter van elk direct betrokken waterschap en (hoofd)officier van justitie uit deel te nemen aan het RBT.

²⁷ Strategisch adviseur is de hoogst leidinggevende van de betreffende dienst art 2.1.5 Bvr

²⁸ DEEL 1 Referentiekader Regionaal Crisisplan 2016

²⁹ Dit is vastgelegd in het Crisisplan Rijkswaterstaat Zee en Delta.

³⁰ Dit is vastgelegd in het Crisisplan Waterschap Scheldestromen.

³¹ artikel 39 Wvr

³² DEEL 1 RRCP, versie 3.5, 2015

³³ Bron: bijlage 3 zoals opgenomen in het document Rijkstaken Openbare Veiligheid Organisatieplan CdK in Zeeland

³⁴ Dit is vastgelegd in het Crisisplan Rijkswaterstaat Zee en Delta.

³⁵ Dit is vastgelegd in het Crisisplan Waterschap Scheldestromen.

DEFINITIEF

3.3.1 Functioneren crisisorganisatie

Normtijden

In het besluit Veiligheidsregio's worden eisen gesteld aan de tijden waarin teams of functionarissen in de hoofdstructuur beginnen met de uitvoering van hun taken na alarmering.³⁶

De in het besluit gestelde tijden hebben betrekking op het aanvangen met het uitvoeren van taken. Binnen de VRZ worden in de basis de tijden uit het besluit gehanteerd, doch met een vanuit de praktijk gevoede vertaling. We spreken daarom niet over normtijden, maar over streeftijden. Genoemde tijden zijn normen waarbinnen aangevangen moet worden met de werkzaamheden. Dit is niet hetzelfde als fysiek aanwezig zijn op de locatie waar het multidisciplinaire team werkt. We verwachten van de crisisfunctionaris dat hij direct na alarmering aanvangt met zijn werkzaamheden en noodzakelijke processen opstart. Daarnaast streeft hij er naar om in de gestelde normtijd aan te sluiten op de locatie van het crisisteam waar hij onderdeel van uitmaakt. Een team kan gewoon starten met haar werkzaamheden ook al is de kernbezetting fysiek nog niet volledig aanwezig; het gaat immers om het te bereiken doel in relatie tot de crisisbestrijding. Voorzitters BT kunnen bij de afkondiging van de opschaling naar GRIP 3 of 4 aangeven wat de starttijd is van het eerste BT-overleg. Hiermee wordt de basisnormtijd van 60 minuten dan aan de voorkant nader gedefinieerd dan wel verlegd.

De crisisorganisatie kent vier kritische processen³⁷:

- melden en alarmeren;
- op- en afschalen;
- leiding en coördinatie;
- informatiemanagement.

In het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) zijn voor deze processen basisvereisten vastgesteld.

Melden en alarmeren

Doel	• Het verkrijgen, verifiëren en combineren van de essentiële gegevens van een incident. • Het beoordelen van die gegevens en die vertalen naar de initiële hulp- en inzetbehoefte. • Het zo snel en effectief mogelijk beschikbaar maken van deze hulp.
Prestatie-eisen	• Binnen twee minuten nadat is vastgesteld dat is voldaan aan de criteria voor grootschalige alarmering, begint de meldkamer met de alarmering van de onderdelen van de crisisorganisatie. Daarna wordt gestart met het informeren van de burgemeester (<i>door tussenkomst van de OvD-Bz</i>) of wordt de voorzitter (<i>door tussenkomst van de ROL</i>) en de betrokken burgemeesters geïnformeerd. - De CaCo³⁸ geeft leiding aan het multidisciplinaire meldkamerproces (melding, alarmering, opschaling en meldkamerbeeld) - De CaCo wordt ingevuld door functionarissen die 24/7 op beschikbaarheidsdienst voor deze taak beschikbaar zijn: - De CaCo is tijdens kantoortijden fysiek aanwezig op of nabij de meldkamer (volledig operationeel 1-1-2018);

³⁶ Strikt formeel nadat is vastgesteld dat is voldaan aan de criteria voor grootschalige alarmering

³⁷ Basisvereisten Crisismanagement De decentrale normen benoemd, Landelijk beraad Crisisbeheersing 2006 & Erratum CaCo RCP 2011-2015.

³⁸ Veiligheidsregio Zeeland, Notitie inrichting en uitvoering calamiteitencoördinator, juni 2016 Erratum calamiteitencoördinator

	- De CaCo wordt buiten kantoortijden voortijdig gealarmeerd en dient zorg te dragen dat hij/zij binnen 30 minuten aanwezig is op de meldkamer. • Bij voorzienbare calamiteiten buiten kantoortijden of bij een verhoogde kans daarop (onder andere grote evenementen), kan op aangeven van de Taakgroep Grote Evenementen (TGE) besloten worden de CaCo functie te borgen. • De voortijdige alarmering kan plaatsvinden vanaf: - de classificatie “groot incident”; - ter beoordeling van de OvD-OC (Officier van Dienst Operationeel Centrum, Politie)³⁹ zodra het vermoeden bestaat dat grootschalige alarmering zal gaan plaatsvinden; - ter beoordeling van een centralist zodra het vermoeden bestaat dat grootschalige alarmering zal gaan plaatsvinden. - op aanvraag van de Regionaal Operationeel Leider
Werkwijze	De meldkamer ontvangt meldingen en stelt op basis daarvan vast welke onderdelen van de crisisorganisatie gealarmeerd moeten worden. Alle gealarmeerde eenheden dienen geïnformeerd te worden en verduidelijkingsvragen worden beantwoord. • De meldkamer gaat zelfstandig over tot grootschalige alarmering⁴⁰ op basis van één of meerdere van de volgende criteria: – het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen zijn geschaad of worden bedreigd en er is gecoördineerde inzet van hulpdiensten nodig; – het incident is politiek-bestuurlijk, publicitair en/of publieksgevoelig. • Afhankelijk van de aard en omstandigheden, alarmeert de meldkamer andere functionarissen en eenheden die nodig zijn voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Op- en afschalen

Doel	• Het doel van het proces opschalen is om de juiste hoeveelheid mensen en middelen beschikbaar te hebben voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de acute fase. Het waarschuwen van de relevante crisispartners en het activeren van bijstandsafspraken met aangrenzende regio's behoort ook tot dit proces. • Het doel van het proces afschalen is te komen tot een zorgvuldig proces waarin overdracht plaatsvindt van de crisisorganisatie naar de organisaties die in de nafase verantwoordelijk zijn voor de afhandeling van het incident, de ramp of crisis.
Prestatie-eisen	• De betreffende functionarissen in de crisisorganisatie houden de streeftijd ⁴¹ voor opkomst aan: – een eerste CoPI binnen 30 minuten; – de leidinggevenden binnen een ROT binnen 45 minuten, met uitzondering van de leidinggevende van de sectie informatiema-

³⁹ Deze politie-OvD stuurt vanuit het operationeel centrum (meldkamer plus RTIC)

⁴⁰ Het Bvr definieert 'grootschalige alarmering' als "het bij een ramp of crisis onverwijld en volledig alarmeren van de onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing ... onderdelen b tot en met e." Dit houdt in: van meldkamer tot en met ROT. Dit komt overeen met opschaling naar GRIP 2.

⁴¹ Bij de reflectie op de gerealiseerde opkomsttijden worden de werkzaamheden die aanrijdend gedaan zijn en de weloverwogen keuzes (risico versus kosten) die gemaakt zijn bij de personele invulling van (piket-)functies, meegewogen.

DEFINITIEF

	nagement die binnen 30 minuten begint; – de communicatieadviseur ROT binnen 30 minuten; – de sectie informatiemanagement van een ROT binnen 40 minuten; – een GBT binnen 60 minuten vanaf het moment dat de burgemeester het beleidsteam bijeen heeft geroepen. – een RBT binnen 60 minuten vanaf het moment dat de burgemeester het beleidsteam bijeen heeft geroepen. – Afschaling dient plaats te vinden met pagerbericht
Werkwijze	• De crisisorganisatie, is (op onderdelen) inzetbaar voor alle incidenten waarbij coördinatie tussen hulpdiensten en eenhoofdige leiding noodzakelijk is. • De crisisorganisatie schaaft flexibel op. De GRIP beschrijft de structuur voor multidisciplinaire leiding en coördinatie en is onafhankelijk van de hoeveelheid ingezette eenheden en/of materieel. • In de GRIP zijn de bevoegdheden tot op- en afschalen uitgewerkt. Tevens is per situatie aan gegeven welke onderdelen van de crisisorganisatie actief zijn, wie de operationele leiding heeft en wie bevoegd gezag is.

Leiding en coördinatie

Doel	Het aansturen van de crisisorganisatie. Het omvat de feitelijke inzet en aansturing van de hulpverleningseenheden en onderdelen van de crisisorganisatie.
Prestatie-eisen	• Bij voorzienbare calamiteiten (o.a. classificatie “groot incident”) of bij een verhoogde kans daarop (onder andere grote evenementen) vindt aansturing van de meldkamer plaats door de CaCo. • Na het moment van grootschalige alarmering vindt aansturing van de meldkamer plaats door de eenhoofdige leiding meldkamer de CaCo. • Een CoPI is belast met de operationele leiding ter plaatse van het incident/rampsterrein, de afstemming met andere betrokken partijen en het adviseren van het regionaal operationeel team. Het CoPI staat onder eenhoofdige leiding van de Leider CoPI. • Als er meerdere CoPI’s actief zijn bij hetzelfde incident worden deze gecoördineerd door het ROT⁴². • Een ROT is belast met de operationele leiding, de afstemming met andere bij de ramp of crisis betrokken partijen en het adviseren van het gemeentelijk- of regionaal beleidsteam. • Het ROT staat onder eenhoofdige leiding van de Regionaal Operationeel Leider (ROL). • De burgemeester heeft het gezag⁴³ bij brand en bij ongevallen voor zover de brandweer daarbij een taak heeft. • In geval van een ramp of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan heeft de burgemeester het opperbevel⁴⁴. • De burgemeester is het bestuursorgaan dat de (beleids) beslissingen

⁴² In een dergelijk geval is er dus sprake van GRIP 2.

⁴³ artikel 4, lid 1 en 2 Wvr.

⁴⁴ artikel 5 Wvr.

DEFINITIEF

	gen neemt bij een incident, ramp of crisis van plaatselijke betekenis, mits opgeschaald naar GRIP 3. Het GBT adviseert hem daarbij. • De voorzitter veiligheidsregio is het bestuursorgaan dat de (beleids) beslissingen neemt bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, mits opgeschaald naar GRIP 4. Het RBT adviseert hem daarbij. • Voor de functies in de crisisorganisatie zijn kwalificatiedossiers vastgesteld in het Besluit personeel veiligheidsregio's. Hierin staan onder andere de taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van het proces leiding en coördinatie.
werkwijze	• De wijze waarop het proces leiding en coördinatie wordt uitgevoerd, staat beschreven in de plannen per onderdeel van de crisisorganisatie. • De informatielijn naar de burgemeester / voorzitter veiligheidsregio over de multidisciplinaire voortgang van het incident verloopt primair via de leider CoPI (GRIP 1) of ROL (GRIP 2 of hoger). • Besluitvorming binnen de teams vindt plaats met behulp van het Beeld- Oordeel- en Besluitvormingsmodel (BOB-model). • Binnen elk team in de crisisorganisatie is er sprake van eenhoofdige leiding. Operationele leiding betreft de bevoegdheid tot het in opdracht van de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio geven van bindende aanwijzingen aan commandanten/hoofden van de bij de crisisbestrijding samenwerkende zelfstandige disciplines en diensten zonder daarbij te treden in de bevoegdheden van deze disciplines en diensten.

Informatiemanagement

Doel	• Het zo snel mogelijk verkrijgen van alle informatie die relevant is voor de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. • De juiste informatie in de juiste vorm actief beschikbaar stellen aan de functionarissen in de crisisorganisatie die de informatie nodig hebben.
Prestatie-eisen	• Binnen vijf minuten, nadat is vastgesteld dat is voldaan aan de criteria voor grootschalige alarmering, geeft de meldkamer op grond van de beschikbare gegevens een zo volledig mogelijke beschrijving van het incident aan de onderdelen van de crisisorganisatie. Dit betreft de koppeling van GMS. Dit heeft als doel dat elke centralist van de verschillende disciplines dezelfde informatie heeft en dit doorgeeft aan de eenheden. • Het multidisciplinair totaalbeeld is opgebouwd uit de beschikbare gegevens over het incident, de hulpverlening, de prognose en de aanpak, de getroffen maatregelen en de resultaten ervan. • Alle onderdelen van de crisisorganisatie hebben langs de geautomatiseerde weg toegang tot het multidisciplinaire totaalbeeld. Dit geldt ook voor andere bij de ramp of crisis betrokken partijen, voor zover zij deze gegevens nodig hebben voor de uitvoering van hun taken en bevoegdheden. • Elk onderdeel van de crisisorganisatie houdt een eigen beeld bij, dat complementair is aan het multidisciplinaire totaalbeeld. Nieuwe

DEFINITIEF

	informatie wordt binnen 10 minuten verwerkt in het eigen beeld. • Het eigen beeld bestaat uit de beschikbare gegevens over de ontwikkeling en effecten van een incident, de risico's voor de veiligheid van de hulpverleners en de personen in het getroffen gebied, de aanpak van het incident en de daarvoor benodigde mensen en middelen.
Werkwijze	• De crisisorganisatie maakt voor de uitvoering van het proces informatiemanagement gebruik van het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS). • Informatie wordt door alle disciplines en door de informatiemanager geverifieerd. • De meldkamer maakt het eerste totaalbeeld. De disciplines verrijken dit beeld met informatie uit hun eigen beeld. Er ontstaat een multidisciplinair totaalbeeld. • De CaCo op de meldkamer is verantwoordelijk voor de informatievoorziening in eerste (eerste beeld binnen vijf minuten in GMS en binnen 10 minuten in LCMS). • De HIN is verantwoordelijk voor de operationele informatievoorziening vanuit en binnen de eigen discipline. • De informatiemanagers binnen het CoPI, ROT, GBT en het RBT zijn verantwoordelijk voor het opstellen, aanvullen en wijzigen van het totaalbeeld. • Bij GRIP 1 heeft de informatiemanager CoPI de regie op het totaalbeeld. Vanaf GRIP 2 ligt de regie op het totaalbeeld bij de informatiemanager ROT. • De hoogste leidinggevende bepaalt tijdens een incident wie de rol van vraagregisseur op zich neemt. De vraagregisseur coördineert de vragen van en voor de landelijke kennisinstituten ten behoeve van de crisisbestrijding. Bij een bovenregionale crisis is de bronregio verantwoordelijk voor coördinatie van de vragen uit de andere regio's. Een leider Commando Plaats Incident, een Regionaal Operationeel Leider, een burgemeester of een voorzitter van de veiligheidsregio kan als de bestuurlijke verantwoordelijke een vraagregisseur regionaal aanwijzen. De vraagregisseur is afkomstig uit de bronregio en bundelt en prioriteert de vragen, inclusief eventuele vragen uit de effectregio's. De vraagregisseur fungeert in het regionale model als 'single-point-of-contact' naar bijvoorbeeld een CET. Indien een (vitale) partnerorganisatie direct geraakt wordt door het regionale incident zal een vertegenwoordiger worden uitgenodigd in het crisisteam (CoPI), Regionaal Operationeel Team (ROT) of Beleidsteam (BT) en de vragen via de regionale vraagregisseur stellen aan het CET.

3.3.2 Ondersteuning crisisorganisatie

Als de crisisorganisatie eenmaal is opgeschaald, moet zij zichzelf in stand kunnen houden zolang dit nodig is om de rampenbestrijding en de crisisbeheersing tot een einde te brengen, zowel voor wat betreft de personele bezetting als de fysieke instandhouding van de systemen en andere voorzieningen van de crisisorganisatie (*sectie Ondersteuning t.b.v. het RCC*⁴⁵).

Personele voorzieningen	• De leidinggevendenden van meldkamer (CaCo), CoPI (leider CoPI) en ROT (ROL) dragen zorg voor het tijdig, in de juiste hoeveelheid en kwaliteit beschikbaar stellen van functionarissen met een multidisciplinaire taak in hun eigen team. • De leidinggevendenden van meldkamer (CaCo), CoPI (leider CoPI) en ROT (ROL) dragen eveneens zorg voor een nazorgtraject voor functionarissen met een multidisciplinaire taak in het team. Zij kunnen hierbij gebruik maken van de nazorgvoorzieningen die in de disciplines beschikbaar zijn. • De disciplines dragen zorg voor het tijdig, in de juiste hoeveelheid en kwaliteit beschikbaar stellen van functionarissen voor het uitvoeren van haar eigen processen en de nazorg voor haar personeel. • Iedere discipline zorgt zelf voor aflossing en een adequate overdracht binnen de eigen discipline. • Als een functionaris van een discipline onderdeel uitmaakt van een multidisciplinair team vindt aflossing plaats in overleg of op aanwijzen van de hoogste leidinggevende of voorzitter van het team.
Facilitaire voorzieningen	• De leidinggevendenden van meldkamer (CaCo), CoPI (leider CoPI) en ROT (ROL) zorgen voor het tijdig, in de juiste hoeveelheid en kwaliteit beschikbaar stellen van facilitaire voorzieningen voor het uitvoeren van de multidisciplinaire taken. • Voor het ROT en RBT is een sectie Ondersteuning t.b.v. voor het RCC; • Het uitwijken naar een andere locatie gebeurt op aanwijzen van respectievelijk de CaCo, leider CoPI, ROL, burgemeester of voorzitter veiligheidsregio. • De disciplines dragen zorg voor het tijdig, in de juiste hoeveelheid en kwaliteit beschikbaar stellen van facilitaire voorzieningen voor het uitvoeren van hun eigen processen.
Aanvragen van bijstand en steun	• Voor aanvraag van bijstand op basis van de Wvr, niet zijnde onderlinge steunverlening, wordt verwezen naar het Handboek Bijstand van Ministerie JenV en naar grensoverschrijdende protocollen met buurland België, Provincie Antwerpen, Provincie Oost-Vlaanderen, Provincie West-Vlaanderen inzake wederzijdse bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen, zware ongevallen daaronder begrepen. • De disciplines regelen zelf de onderlinge steunaanvragen binnen hun eigen disciplines op basis van samenwerkingsafspraken. • Aanvragen van bijstand op basis van de Wvr via het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) worden multidisciplinair gecoördineerd door de hoogste operationeel leidinggevende.

⁴⁵ Besluitvorming m.b.t. sectie ondersteuning, MT VRZ dd 27/07/2016

3.4 Crisiscommunicatie

Onder invloed van internet- en telecommunicatietechnologie en maatschappelijke veranderingen in de afgelopen decennia, is de rol van de overheid in crisiscommunicatie aanzienlijk veranderd. De burger is mondiger, gaat zelf op zoek naar informatie; de maatschappelijke informatiebehoefte van de burger is daarom leidend. Crisiscommunicatie is daarom een cruciaal onderdeel van de crisisbeheersing. De burgemeester of de voorzitter van de veiligheidsregio (artikel 7 en 39 Wvr) is verantwoordelijk voor het informeren van de bevolking en de personen die in zijn gemeente zijn betrokken bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing. In elk team van de crisisorganisatie is een functionaris met als specialiteit crisiscommunicatie toegevoegd. In dit hoofdstuk worden die communicatiefuncties in de diverse gremia van de crisisorganisatie beschreven. De specifieke taakbeschrijvingen van deze en de overige communicatiefuncties zijn vastgelegd in het procesplan crisiscommunicatie. Ongeacht het type crisis staan in essentie drie doelen centraal om te voorzien in de maatschappelijke informatiebehoefte. Deze drie doelen kennen andere uitgangspunten en andere voedingsbronnen. Het is dan ook belangrijk om ze goed op elkaar af te stemmen:

I Informatievoorziening	Het verstrekken van informatie voor zover die betrekking heeft op feiten en omstandigheden, gerelateerd aan de crisissituatie. Informatie over verantwoordelijkheden, taken en werkzaamheden van de diverse actoren binnen de crisisorganisatie. Het streven naar maximale openheid.
II Schadebeperking	Het geven van instructies in overleg met de procesverantwoordelijken (handelingsperspectief) is gericht op het beperken van (gezondheids- of materiële) schade voor (groepen in) de samenleving. Het stimuleren van de zelfredzaamheid en de onderlinge hulpverlening. Het helder communiceren van de mogelijke risico's die aan het incident of de crisis verbonden zijn. Daarnaast het richting geven aan het gedrag van (groepen in) de samenleving. Dit om maatregelen van de overheid effectief te maken en/of om verstoring of hinder van maatregelen van de incidentbestrijding tegen te gaan.
III Betekenisgeving	Het duiden van de crisissituatie en die in breder perspectief plaatsen. Daarbij wordt aangesloten op de gevoelens die onder (groepen in) de samenleving leven, waarbij empathie tonen een cruciale rol speelt. Het doel betekenisgeving ligt nadrukkelijk bij de burgemeester, in de rol van "burgervader". Van belang is hierbij het evenwicht tussen ratio en emotie, het benoemen van dilemma's, het erkennen van de gepercipieerde situatie en het kunnen relativeren. Deze doelen hebben zowel een operationele insteek (I+II) als een bestuurlijke insteek (III). Naast betekenisgeving (duiding/rol burger-vader) horen bij de bestuurlijke insteek ook de communicatiestrategie en bestuurlijke/politieke besluiten.

3.5 Regionale crisisbeheersing

Elke discipline kan naar behoefte zelfstandig monodisciplinair opschalen. De beschrijving van de organisatie en processen van bevolkingszorg, brandweertzorg, geneeskundige zorg en politiezorg zijn opgenomen in de bijlagen. Elke kolom is verantwoordelijk voor verschillende processen in de rampenbestrijding en crisisbeheersing. In dit hoofdstuk is een beschrijving per proces op hoofdlijnen opgenomen voor:

- Bevolkingszorg;
- Brandweertzorg;
- Geneeskundige zorg;
- Politiezorg;
- Rijkswaterstaat;
- Waterschap;
- Defensie.

Deze beschrijvingen vormen het kader waarbinnen de kolommen hun taak uitvoeren. Hier is terug te vinden welke kolom waarvoor verantwoordelijk is tijdens een ramp of crisis. De processen kunnen worden uitgevoerd in samenwerking met of door andere disciplines/partijen. Hoe de kolommen die taken (laten) uitvoeren, wordt beschreven in monodisciplinaire draaiboeken, plannen, handboeken en procedures.

Ondersteunende processen zijn multidisciplinaire processen, die bij elk van de kolommen terugkomen. Hierbij gaat het om logistiek, bijstand, zorg voor personeel (resource management) en informatiemanagement.

Resource management is van groot belang bij rampen en crisis die langer duren, omdat bij langdurige inzet de beschikbare mensen en middelen 'uitgeput' zullen raken. Elke discipline is zelf verantwoordelijk voor de continuïteit in zijn eigen kolom. Resource management geschiedt onafhankelijk van elkaar in de kolommen. Om de efficiëntie van de logistieke ondersteuning te vergroten, coördineert de brandweer tussen de diverse resource managers. Bijstandsaanvragen worden opgesteld vanuit resource management.

Bijlagen

Bijlage 1 : GRIP

De GRIP1 is als apart document opgenomen: zie GRIP.

Bijlage 2: Locaties teams crisisorganisatie

Team	Locatie
Meldkamer	Meldkamer regio Zeeland West-Brabant, Bergen op Zoom
CoPI	Mobiele Commando-unit bij plaats incident of alternatieve locatie
COT-W	Commandovaarttuig RWS 78 en RWS79. Aanlandingsplaats Poseidonsteiger Vlissingen en Steiger haven Terneuzen, Terneuzen, Hansweert.
Regionaal Coördinatiecentrum Veiligheidsregio Zeeland	Regionaal Coördinatiecentrum Segeerssingel 10, Middelburg
ROT + secties	ROT + secties zijn gehuisvest in Regionaal Coördinatiecentrum Segeerssingel 10, Middelburg Teams bevolkingszorg zijn gehuisvest in de gemeentehuizen
GBT	Stad- of gemeentehuis brongemeente (zie hieronder)
RBT	RBT is gehuisvest in het Regionaal Coördinatiecentrum Segeerssingel 10, Middelburg
Rijkswaterstaat Zee en Delta	Het crisisteam RWS is gehuisvest in Papendorpseweg 101, Utrecht
Waterschap Scheldestromen	Het crisisteam is gehuisvest op Kanaalweg 1, Middelburg

Adres- en contactgegevens stad- en gemeentehuizen in de regio

Gemeente	adres	nr	postcode	plaats
Borsele	Stenevate	10	4451 KB	Heinkenszand
Goes	M.A. de Ruijterlaan	2	4461 GE	Goes
Hulst	Grote Markt	24	4561 EB	Hulst
Kapelle	Kerkplein	1	4421 AA	Kapelle
Middelburg	Kanaalweg	3	4337 PA	Middelburg
Noord-Beveland	Voorstraat	31	4491 EV	Wissenkerke
Reimerswaal	Oude Plein	1	4416 AK	Kruiningen
Schouwen-Duiveland	Laan van Sint Hilaire	2	4301 SH	Zierikzee
Sluis	Nieuwstraat	22	4501 BD	Oostburg
Terneuzen	Stadhuisplein	1	4531 GZ	Terneuzen
Tholen	Hof van Tholen	2	4691 DZ	Tholen
Veere	Traverse	1	4357 ET	Domburg
Vlissingen	Paul Krugerstraat	1	4382 MA	Vlissingen

Bijlage 3: Overzicht afspraken crisispartners

Tegen de achtergrond van de bestuurlijke netwerkkaarten crisisbeheersing hebben Veiligheidsregio Zeeland, Politie Eenheid Zeeland- West-Brabant, Gemeenten, GHOR afspraken gemaakt met publiek en private partners. Onderstaand zijn de convenanten en overeenkomsten opgenomen waarin deze afspraken zijn gemaakt. Dit (*niet-limitatieve*) overzicht beperkt zich tot de multidisciplinaire convenanten. De partners hebben zelf een overzicht met monodisciplinaire afspraken.

Multidisciplinair (inter)regionaal	
Drinkwater	VRZ, Evides, Brabant water Politie
Elektriciteit en Gas	VRZ, Netbeheer Nederland (<i>DNWB, Tennet, Gasunie</i>), Politie
Defensie	VRZ, Defensie Politie
Waterschappen /RWS	VRZ, Waterschap Scheldestromen Rijkswaterstaat Zee en Delta
ProRail	VRZ, ProRail, Politie
Convenant Nationale Politie, Veiligheidsregio en OM	VRZ, Politie en Openbaar Ministerie
SAR en Maritieme Hulpverlening	VRZ, Kustwacht en Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij
CommandoVaartuigen	VRZ, Rijkswaterstaat Zeeland, Korps landelijke politiediensten
Convenant incidentbestrijding op het Schelde-Rijnkanaal tussen Veiligheidsregio Zeeland en Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	VRZ, VRMWB
Multidisciplinair Internationaal	
Bilaterale Bijstandsovereenkomst Zeeland-Antwerpen	Provincie Zeeland, Provincie Antwerpen
Bilaterale Bijstandsovereenkomst Zeeland-Oost-Vlaanderen	Provincie Zeeland, Provincie Oost-Vlaanderen
Bilaterale Bijstandsovereenkomst Zeeland-West-Vlaanderen	Provincie Zeeland, Provincie West-Vlaanderen
Protocol GROS crisisbeheersing en noodplanning Westerscheldedelta	VRZ, Provincie Oost-Vlaanderen, Provincie West-Vlaanderen, Provincie Antwerpen, Nederlandse en Belgische grensgemeenten, Brandweer

DEFINITIEF

Bijlage 4: Overzicht planvorming

Wet. art.nr.	-	Thema			Naam planfiguur	Verplichting
WVR15	-	Risicoprofiel	VRZ	RR	Regionaal Risicoprofiel VRZeeland	W1
WVR14	-	Risicobeheersing	VRZ	BP	Beleidsplan Risicobeheersing	W2
WVR14	-	Beleid	VRZ	BP	Regionaal Beleidsplan VRZeeland	W1
WVR16	-	Crisisplan	VRZ	RCP	Regionaal Crisisplan incl. Zeeuwse GRIP	W1
WVR14	-	Beleid	VRZ	BP	Beleid- en uitvoeringskader planvorming	W2
WVR14	-	Beleid	VRZ	BP	Multidisciplinair beleid MOTO	W2
WVR	-	Programma	VRZ	WP	Werkprogramma multidisciplinaire planvorming crisismanagement	W1/W2/NW
WVR17	1	Brzo	VRZ	ARBP	Brzo-Inrichtingen	W1
WVR17	1	Brzo	VRZ	ARBP	Richtlijn liaison Brzo-inrichtingen	W1
WVR17	1	Brzo	Zeeland	RBPk	BT Brzo-Inrichtingen	W1
WVR17	1	Brzo	Borsele	RBPk	Zeeland Refinery N.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Borsele	RBPk	Vopak Terminal Vlissingen B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Middelburg	RBPk	Eastman Chemical Middelburg B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Terneuzen	RBPk	Cargill B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Terneuzen	RBPk	Dow Benelux N.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Terneuzen	RBPk	ICL Industrial Products Terneuzen B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Terneuzen	RBPk	Oiltanking Terneuzen B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Terneuzen	RBPk	Yara Sluiskil B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Terneuzen	RBPk	Rosier Nederland B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Vlissingen	RBPk	Arkema Vlissingen B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Vlissingen	RBPk	VTF Buitenhaven VTF1&2	W1
WVR17	1	Brzo	Vlissingen	RBPk	VTF Haven 9890 VTF3	W1
WVR17	1	Brzo	Vlissingen	RBPk	Vlaeynatie B.V. & SQM Holland B.V.	W1
WVR17	1	Brzo	Vlissingen	RBPk	Maschem	W1
-	2	Nucleair	VRZ	ARBP	Stralingsincidenten	W2
-	2	Nucleair	VRZ	RBPk	BT Stralingsincidenten	W2
-	2	Nucleair	VRZ	RBPk	TA/OP Stralingsincidenten	W2
-	3	Infectieziekten	VRZ	RBP	Infectieziektebestrijding	W2
-	3	Infectieziekten	VRZ	INF	Multidisciplinaire Informatiekaart Grootschalige Ziektegolf	W2
-	4	Deltawateren	VRZ	IBP	Deltawateren	W2
-	5	Water	VRZ	RBP	Hoogwater/WAVE/Impactanalyse	W2
-	6	Spoor	VRZ	RBP	Trein Incident Management Zeeland	W2
-	6	Spoor	VRZ	INF	Informatiekaart spoorwegincidentbestrijding	W2
-	7	Tunnels	VRZ	IBP	Wegtunnels	W2
-	7	Tunnels	VRZ	IBPK	Westerscheldetunnel	W2
-	7	Tunnels	VRZ	IBPK	Sluiskiltunnel	W2
-	7	Tunnels	VRZ	IBPK	Vlaketunnel	W2
-	7	Tunnels	VRZ	IBPK	Aquaduct Dampoort	W2
-	8	Terrorisme	VRZ	CP	Terrorismegevolgbestrijding	W2
-	8	Terrorisme	VRZ	INFK	Terrorismegevolgbestrijding	W2
WVR19	9	Vitaal	VRZ	IBP	Grootschalige uitval nutsvoorzieningen	W2
WVR19	9	Vitaal	VRZ	INF	Informatiekaart Vitale Infrastructuur (IVI)	W2

DEFINITIEF

Wet. art.nr.	-	Thema			Naam planfiguur	Verplichting
WVR19	10	Publiek-Privaat	VRZ	PPS	Convenant Drinkwater	W1
WVR19	10	Publiek-Privaat	VRZ	PPS	Convenant Elektriciteit en Gas	W1
WVR19	10	Publiek-Privaat	VRZ	PPS	Convenant RWS/WS	W1
WVR19	10	Publiek-Privaat	VRZ	PPS	Convenant Pro-Rail	W1
WVR19	10	Publiek-Privaat	VRZ	PPS	Convenant Defensie	W1
WVR19	10	Publiek-Privaat	VRZ	PPS	Convenant Politie	W1
WVR19	10	GROS	VRZ	PTC	Protocol GROS Crisisbeheersing en Noodplan- ning Westerscheldedelta	W1
WVR19	10	GROS	VRZ	PTC	Protocol GROS Brandweer Westerscheldedelta	W1
WVR19	10	GROS	VRZ	PTC	Protocol GROS Geneeskundige hulpverlening Westerscheldedelta	W1

Toelichting W1, W2, NW

W1: wettelijke verplichting WVR.

W2: wettelijke verplichting op basis van overige wetgeving en/of besluit bestuur VR (prioritair) n.a.v. RR.

NW: niet wettelijke verplichting⁴⁶.

Afkortingen:

RR: Regionaal Risicoprofiel / BP: beleidsplan / RCP: Regionaal Crisisplan, (A)RBP(K): (Algemeen) Rampbestrijdingsplan(kaart)

IBP(K): Incidentbestrijdingsplan(kaart), INFK: informatiekaart / PPS: Publiek Privaat, WP: Werkprogramma

⁴⁶ Algemeen Bestuur, Beleid- en uitvoeringskader planvorming 2013-2017.

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

AC	Algemeen Commandant
AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
AOE	Aanhouding en Ondersteuning (politie-team)
BOB	Bovenregionale Operationele Besluitvorming
BT	Beleidsteam
BPV	Besluit Personeel Veiligheidsregio's
BVR	Besluit Veiligheidsregio's
CaCo	Calamiteitencoördinator
CC	Crisiscommunicatie
CdK	Commissaris van de Koning
CET	Crisis Expert Team
CoPI	Commando Plaats Incident
DCC I&M	Departementaal Coördinatie Centrum Infrastructuur en Milieu
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DSI	Dienst Speciale Interventies
GAGS	Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GOR	Gezondheidsonderzoek bij Rampen
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
HIN	Hoofd Informatie
HON	Hoofd Ondersteuning
HTO	Hoofd Taakorganisatie
ICCB	Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing
IM	Informatiemanagement
IRBT	Inter Regionaal Beleidsteam
IROT	Inter Regionaal Operationeel Team
IZB	Infectieziektebestrijding
LCMS	Landelijk Crisismanagement Systeem
LOCC	Landelijke Operationeel Coördinatie Centrum
LOCC-O	Landelijke Operationeel Coördinatie Centrum - Opgeschaald
MCCB	Ministeriële Commissie Crisisbeheersing
MLOB	Multidisciplinair Landelijk Operationeel Beeld
MMK	Medische Milieukunde
NCC	Nationaal Crisiscentrum
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
OM	Openbaar Ministerie
OVD-B (Bz - G - P - RWS-WS)	Officier van Dienst Brandweezorg - Bevolkingszorg - Geneeskundige Zorg - Politiezorg- Rijkswaterstaat-Waterschap
PSH	Psychosociale Hulpverlening
RAV	Regionaal Ambulance Voorziening
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
RCP	Regionaal Crisisplan
ROT	Regionaal Operationeel Team

DEFINITIEF

RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RWS	Rijkswaterstaat
SGB0	Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden
STH	Specialisme Technische Hulpverlening
TGE	Taakgroep Grote Evenementen
TO	Taakorganisatie
TGO	Team Grootchalige Opsporing
USAR	Urban Search and Rescue
VR	Veiligheidsregio
VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
WOT	Waterschap Operationeel Team
Wpg	Wet Publieke Gezondheid
Wvr	Wet Veiligheidsregio's

Bijlage 6: Processen

Hieronder worden de processen en de relatie tussen de processen voor de disciplines brandweerzorg, geneeskundige zorg, politiezorg, bevolkingszorg, Rijkswaterstaat, Waterschap en Defensie vermeld⁴⁷. Elke partner kan naar behoefte monodisciplinair opschalen. De beschrijving van de specifieke organisatie en processen zijn opgenomen in de eigen plannen van de organisaties. De taken worden beschreven in monodisciplinaire draaiboeken, plannen, handboeken en procedures.

BEVOLKINGSZORG

Crisiscommunicatie
 Publieke zorg
 Evacuatie
 Omgevingszorg
 Informatie
 Ondersteuning
 Nafase

GENEESKUNDIGE ZORG

Acute gezondheidszorg
 Publieke gezondheidszorg
 Ondersteuning
 Informatie

BRANDWEERZORG

Bron- en emissiebestrijding
 Grootchalige ontsmetting
 Grootchalige redding
 Ondersteuning
 Informatie

POLITIEZORG

Mobiliteit
 Ordehandhaving
 Bewaken en beveiligen
 Opsporing
 Interventies
 Ondersteuning
 Informatie

RIJKSWATERSTAAT

Waterkwantiteit en Waterkeringen
 Waterkwaliteit
 Wegverkeersmanagement
 Ondersteuning
 Informatiemanagement

WATERSCHAP

Waterkwantiteit en Waterkeringen
 Waterkwaliteit
 Wegverkeersmanagement
 Ondersteuning
 Informatiemanagement

DEFENSIE

Defensie algemeen
 Capaciteiten
 Militaire bijstand
 Ondersteuning
 Informatiemanagement

⁴⁷ Referentiekader Regionaal Crisisplan Bevolkingszorg, Brandweer, GHOR, Politie, d.d. 17 november 2016

DEFINITIEF

Bevolkingszorg <i>Processen volgens RCP</i>	Bevolkingszorg	Brandweertzorg	Geneeskundige zorg	Politiezorg	Rijkswaterstaatzorg	Waterschapzorg	Defensie ⁴⁸	Partners
Crisiscommunicatie								
Crisiscommunicatie	V	O	O	O	O	O	O	O/V
Publieke Zorg								
Opvang en verzorging	V		O	O			O	O
Bijzondere uitvaartzorg	V		O	O			O	O
Evacuatie								
Verplaatsen mens en dier	V	O	O	O	O	O	O	O
Omgevingszorg								
Milieubeheer	V	O	O				O	O
Ruimtebeheer	V						O	O
Bouwbeheer	V						O	O
Informatie								
Registratie	V	O	O	O	O	O	O	O
Ondersteuning								
Bestuursondersteuning	V							
Nafase								
Preparatie nafase	V	O	O	O	O	O	O	O

V = Verantwoordelijk (proceseigenaar) | O = Ondersteunend | <leeg> = niet van toepassing

Geneeskundige zorg <i>Processen volgens RCP</i>	Bevolkingszorg	Brandweertzorg	Geneeskundige zorg	Politiezorg	Rijkswaterstaatzorg	Waterschapzorg	Defensie	Partners
Acute gezondheidszorg								
Triage		O	V				O	
Behandelen		O	V	O			O	
Vervoeren			V				O	
Publieke gezondheidszorg								
Psychosociale hulpverlening (PSH)			V				O	
Gezondheidsonderzoek bij rampen (GOR)	O	O	V	O				O
Infectieziektebestrijding (IZB)	O	O	V	O			O	O
Medische milieukunde	O	O	V		O	O		O
Ondersteuning								
Ondersteuning			V					
Informatiemanagement								
Informatiemanagement	O	O	V	O	O	O	O	O

V = Verantwoordelijk (proceseigenaar) | O = Ondersteunend | <leeg> = niet van toepassing

⁴⁸ Ministerie van Defensie, 2012 - Werkdocument capaciteiten Defensie t.b.v. Regionaal Crisisplan

Brandweezorg <i>Processen volgens RCP</i>	Bevolkingszorg	Brandweezorg	Geneeskundige zorg	Politiezorg	Rijkswaterstaatzorg	Waterschapzorg	Defensie	Partners
Bron- en emissiebestrijding								
Brandbestrijding		V					O	O
Hulpverlening		V	O	O	O		O	O
Ongevallenbestrijding gevaarlijke stoffen	O	V	O	O	O	O	O	O
Waterongevallenbestrijding		V	O				O	O
Grootschalige ontsmetting								
Ontsmetten mens en dier		V	O				O	O
Ontsmetten voertuigen en infrastructuur		V	O				O	O
Grootschalige redding								
Grootschalige redding		V	O				O	O
Ondersteuning								
Ondersteuning		V						
Informatiemanagement								
Informatiemanagement	O	V	O	O	O	O	O	O
Waarnemen en meten		V	O		O/V	O/V	O	O
Waarschuwen bevolking	O	V	O	O				

V = Verantwoordelijk (proces eigenaar) | O = Ondersteunend | <leeg> = niet van toepassing

Politiezorg <i>Processen volgens RCP</i>	Bevolkingszorg	Brandweertzorg	Geneeskundige zorg	Politiezorg	Rijkswaterstaatzorg	Waterschapzorg	Defensie ⁴⁹	Partners
Mobiliteit								
Dynamische verkeersgeleiding				V			O	O
Statische verkeersgeleiding	O			V	O	O	O	O
Ordehandhaving								
Crowdcontrol	O			V				O
Riotcontrol	O			V				O
Handhaven van netwerken	O			V				O
Recherchemaatregelen				V				O
Bewaken en beveiligen								
Bewaken en beveiligen van personen				V			O	
Bewaken en beveiligen objecten & diensten	O			V			O	O
Opsporing								
Grootschalige opsporing				V			O	O
Opsporingsexpertise		O		V			O	
Recherchemaatregelen				V			O	
Interventies								
Aanhouding en ondersteuning				V			O	O
Expertise en operationele ondersteuning				V			O	O
Ondersteuning								
Ondersteuning				V				
Informatiemanagement								
Informatiemanagement	O	O	O	V	O	O	O	O

V = Verantwoordelijk (proceseigenaar) | O = Ondersteunend | <leeg> = niet van toepassing

⁴⁹ Ministerie van Defensie, 2012 - Werkdocument capaciteiten Defensie t.b.v. Regionaal Crisisplan

DEFINITIEF

Rijkswaterstaatzorg <i>Processen volgens RCP</i>	Bevolkingszorg	Brandweezorg	Geneeskundige zorg	Politiezorg	Rijkswaterstaatzorg	Waterschapzorg	Defensie	Partners
Waterkwantiteit en Waterkeringen								
Kwantiteit Oppervlaktewater					V	O		O
Waterkeringen					V			
Waterkwaliteit								
Kwaliteit Oppervlaktewater					V	O		O
Nautisch verkeersmanagement								
Nautisch verkeersmanagement					V			O
Wegverkeersmanagement								
Wegverkeersmanagement	O			O	V	O	O	O
Ondersteuning								
Ondersteuning					V			
Informatiemanagement								
Informatiemanagement	O	O	O	O	V	O	O	O

V = Verantwoordelijk (proceseigenaar) | O = Ondersteunend | <leeg> = niet van toepassing

Waterschapzorg <i>Processen volgens RCP</i>	Bevolkingszorg	Brandweezorg	Geneeskundige zorg	Politiezorg	Rijkswaterstaatzorg	Waterschapzorg	Defensie ⁵⁰	Partners
Waterkwantiteit en Waterkeringen								
Kwantiteit Oppervlaktewater		O				V	O	O
Waterkeringen		O				V	O	O
Waterkwaliteit								
Kwaliteit Oppervlaktewater					O	V		O
Zuiveringstechnische werken						V		O
Wegverkeersmanagement								
Wegverkeersmanagement	O			O	O	V	O	O
Ondersteuning								
Ondersteuning						V		
Informatiemanagement								
Informatiemanagement	O	O	O	O	O	V	O	O

V = Verantwoordelijk (proceseigenaar) | O = Ondersteunend | <leeg> = niet van toepassing

⁵⁰ Ministerie van Defensie, 2012 - Werkdocument capaciteiten Defensie t.b.v. Regionaal Crisisplan

Bijlage 7: Uitwerking processen disciplines

PROCES BRANDWEERZORG

De brandweer is verantwoordelijk voor drie processen: Bron- en emissiebestrijding, Grootschalige ontsmetting en Grootschalige redding. Onder het proces Bron- en Emissiebestrijding vallen alle reguliere repressieve brandweertaken: brandbestrijding, hulpverlening, incidentbestrijding gevaarlijke stoffen en waterongevallenbestrijding. Pas als er sprake is van incidenten waarbij er noodzaak is voor grootschalige ontsmetting, wordt het proces Grootschalige ontsmetting opgestart. Datzelfde geldt voor het proces Grootschalige redding.

Hoofdproces	Omschrijving	
Bron- en emissiebestrijding	Bestrijding van brand en bestrijding van emissie van gevaarlijke stoffen gaat over het voorkomen van uitbreiding en het terugdringen van de fysische oorzaak en de daarmee samenhangende fysische effecten van een ramp. Hiermee wordt de toename van het aantal slachtoffers en de toename van schade voorkomen of beperkt.	
	Deelprocessen	Omschrijving
	Brand en effectbestrijding	Brandbestrijding: Bestrijden van brand en voorkomen van branduitbreiding. Redden van mens en dier. Voorkomen van schade.
	Hulpverlening	Beheersen van ongevallen. Bevrijden van slachtoffers.
	Ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen	Stabiliseren van lekkages van gevaarlijke stoffen. Redden van slachtoffers.
	Waterongevallenbestrijding	Redden van te water geraakte slachtoffers door middel van een grijpredding vanaf wal/vaartuig of duiken.
Redding	- Hulpbehoevende mensen en dieren zo spoedig mogelijk bevrijden uit levensbedreigende of benarde situaties. - Grootschalig of specialistisch zoeken naar en redden van ingesloten of bedolven slachtoffers bij rampen. De taakorganisatie bestaat uit eenheden vanuit de steunpunten met het specialisme technische hulpverlening (STH) eventueel aangevuld met de USAR wat op verzoek ter plaatse kan komen. Dit team is samengesteld uit meerdere disciplines dan alleen brandweer en is gespecialiseerd om slachtoffers te redden. - Er is een convenant gesloten met de kustwacht en de Veiligheidsregio Zeeland voor Search and Rescue (SAR). - Rope Rescue Team (RRT): Er zijn vier RRT's in Nederland. Een ervan heeft Terneuzen als uitvalsbasis en bestrijkt heel Zeeland en het deel van West-Brabant tot de A16 bij Breda. Het team is opgericht om calamiteiten het hoofd te bieden op grote hoogten of moeilijk bereikbare locaties.	
Ontsmetting	Na emissie van chemische, biologische, radiologische en/of nucleaire stoffen kan het noodzakelijk zijn om grootschalig te ontsmetten. Het kan hierbij gaan om de ontsmetting van hulpverleners, burgers, dieren, infrastructuur, objecten, hulpverleningsmateriaal en voertuigen om de verdere verspreiding van besmetting te voorkomen of te beperken. De taakorganisatie Grootschalige Ontsmetting is primair toegerust op	

	het grootschalige ontsmetten van burgers en hulpverleners. Voor het ontsmetten van infra, voertuigen en hulpverleningsmateriaal kan in het kader van Civiel Militaire Samenwerking ondersteuning aangevraagd worden bij het Ministerie van Defensie. De brandweer blijft hier wel procesverantwoordelijk. Aangezien dit een specialistische taak betreft die ook niet altijd gericht hoeft te zijn op de bron is het een separaat brandweerproces. In dat geval is er behoefte aan ondersteuning door het landelijk georganiseerde specialisme chemische, biologische of radiologische/nucleaire stoffen (CBRN) (grootschalige ontsmettingseenheden) via de steunpunten.
	Deelprocessen Ontsmetten mens en dier Ontsmetten voertuigen & infrastructuur
Ondersteuning	Het (multidisciplinair) beschikbaar stellen, beheren, verzorgen en op peil houden van persoonlijke en materiële middelen die noodzakelijk zijn voor het bestrijden van (langdurige) incidenten. Het waarborgen van optimale verbindingen voor de communicatie tussen de eenheden in het veld, CoPI en ROT, GBT of RBT. Het inschakelen van het OTB (Ondersteuningsteam Brandweer) of BBT (Begravenis Bijstandsteam) behoort tot de mogelijkheden.
Informatiemanagement	Het verkennen, georganiseerd verzamelen en analyseren van (meet)gegevens en monsters over de aard, ernst en omvang van een incident om beslissingen over de veiligheid van de bevolking en de hulpverleners te kunnen nemen. Informatiemanagement valt voor brandweertzorg uiteen in: Advies Gevaarlijke Stoffen en Meetplanorganisatie (waarnemen en meten).

PROCES GENEESKUNDIGE ZORG

Hoofdproces	Proces	Doel
Acute Zorg (Procesplan Acute Zorg)	Triage Behandelen Vervoeren / Verwijzen	Minimaliseren van ziekte, blijvend letsel en sterfte van ongevalsslachtoffers. Het garanderen van snelle en adequate geneeskundige hulp aan gewonden, direct na het ontstaan van een ramp of zwaar ongeval. Hierbij wordt uitgegaan van een keten van samenhangende en georganiseerde geneeskundige handelingen, vanaf het opsporen/redden van gewonden, eerste hulp en transport, tot het moment dat verdere behandeling (in een ziekenhuis) niet meer nodig is.
Publieke Gezondheid: 1. Psychosociale Hulpverlening (PSH) (GROP proces PSH)	Signaleren getroffen Bevorderen zelfredzaamheid Verwijzen getroffen	De GGD organiseert conform de wet publieke gezondheid de Psychosociale Hulpverlening (PSH) bij groot- of kleinschalige traumatische gebeurtenissen in de regio. De psychosociale hulpverlening is gericht op het welbevinden van getroffen van een schokkende gebeurtenis en heeft als doel psychopathologie te voorkomen of vroegtijdig te herkennen en te laten behandelen. De doelgroep van de psychosociale hulpverlening bestaat uit 2 categorieën: - de direct getroffen (zij die de schokkende gebeurtenis aan den lijve hebben meegemaakt); - de indirect getroffen: relaties van de direct getroffen, omstanders en hulpverleners. Bij de opvang ten tijde van een ramp wordt in principe aandacht besteed aan alle hierboven genoemde groepen en personen, maar afhankelijk van de ernst van de situatie (de noodzaak voor hulp) en de mogelijkheden (menselijke capaciteit en financiële middelen) wordt prioriteit gegeven aan één of meerdere groepen getroffen.
Publieke Gezondheid: 2. Medische Milieukunde (MMK) (GROP proces MMK)	Gezondheidskundige Advisering Gevaarlijke Stoffen Advies Gezondheidsonderzoek na rampen	De GGD Zeeland beschikt zelf over een afdeling Medische Milieukunde. Deze afdeling werkt samen met de GGD'en van Brabant en Zeeland binnen het bureau GMV (Gezondheid, Milieu & Veiligheid). Daarnaast werkt de afdeling in voorkomende gevallen samen met (regionale) instanties, zoals Rijkswaterstaat en het ZLTO. Waar nodig wordt het RIVM geraadpleegd voor advies. De Medische Milieukunde richt zich op de

DEFINITIEF

		invloed van het milieu op de gezondheid. De Medisch Milieukundige geeft adviezen om gezondheidsrisico's ten gevolge van milieuverontreiniging te voorkomen of te beperken. MMK werkt voor burgers, instellingen/ bedrijven en gemeenten.
Publieke gezondheid: 3. Gezondheids-Onderzoek (GOR) (GROP proces GOR)	Monitoren Publieke Gezondheid Onderzoek bij groepen Onderzoek individueel	GOR kan worden ingezet na een ramp, crisis, ongeval of ziekte-uitbraak. De GGD initieert GOR en voert deze uit. Het besluit over het wel of niet uitvoeren van GOR wordt genomen door het bevoegd gezag (veelal de burgemeester). Epidemiologie van de afdeling Algemene Gezondheidszorg van de GGD Zeeland is procesverantwoordelijk voor GOR. Bij een daadwerkelijk gezondheidsonderzoek draagt het Actiecentrum GGD zorg de benodigde aanvullende capaciteit voor de uitvoering. Voor Gezondheidsonderzoek na Rampen worden een viertal doelen onderscheiden: - een zorginhoudelijk doel, waarbij gezondheidsonderzoek bijdraagt aan de zorg aan en behandeling van getroffen en; - een beleidsmatig doel, waarbij het onderzoek is gericht op het zo goed mogelijk kunnen inspelen op de zorg- en ondersteuningsbehoefte van getroffen en; - een maatschappelijk doel, waarbij het gezondheidsonderzoek is gericht op het reduceren van maatschappelijke onrust; - een wetenschappelijk doel, waarbij het onderzoek is gericht op het verzamelen van kennis.
Publieke Gezondheid: 4. Infectieziektebestijding (IZB) (GROP proces IZB)	Surveillance en registratie Beschermende maatregelen Hygiënemaatregelen Isolatie en quarantaine Advisering op het gebied van hygiëne en infectiepreventie	Infectieziektebestrijding is een reguliere taak van de GGD Zeeland. Opschaling van de GGD vanwege een infectieziekte-uitbraak vindt plaats vanwege belasting van de afdeling, maatschappelijke onrust of een combinatie van deze twee. Zowel een lokale, landelijke of wereldwijde uitbraak kan daaraan ten grondslag liggen. Doel van IZB is het voorkomen, opsporen en bestrijden van infectieziekten in de regio Zeeland. IZB richt zich op bron en contactonderzoek en advisering van burgers, zorgprofessionals en openbaar bestuur.

PROCES BEVOLKINGSZORG

Op tactisch niveau gaat het over de volgende kernactiviteiten:

- Met ketenpartners verzamelen en verwerken van incidentinformatie: het sturen op het verwerven, verwerken, veredelen en verstrekken van informatie die relevant is voor de processen van Bevolkingszorg.
- Signaleren, adviseren en met ketenpartners bepalen van de aanpak: het maken van afspraken over ieders bijdrage in het behalen van bepaalde operationele prestaties, binnen een bepaalde tijd en het continueren daarvan voor een bepaalde tijdsduur. Daaronder wordt ook begrepen het adviseren van en aan ketenpartners.
- Met ketenpartners kiezen en monitoren van het uitvoerend en ondersteunend werk: bepalen welke uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uit het takenpakket van Bevolkingszorg dienen te worden verricht en welke personele en facilitaire voorzieningen daaraan worden toegekend. Ook de monitoring daarvan maakt hier deel van uit.

Op operationeel niveau gaat het over de volgende kernactiviteiten:

- Selecteren, doorgeleiden en afhandelen verzoeken voor uitvoerend en ondersteunend werk.
- Verdelen en monitoren van het uitvoerend werk op het gebied van:
 - communicatie
 - taken/processen in het kader van acute zorg
 - taken/processen in het kader van herstellzorg
- Verdelen en monitoren van ondersteunend werk:
 - resource management
 - + personele voorzieningen (sturen) bevolkingszorg
 - + facilitaire voorzieningen (sturen) bevolkingszorg
 - informatiemanagement
- Informatievoorzieningen (sturen) bevolkingszorg

Het Besluit veiligheidsregio's hanteert voor de uitvoeringsorganisatie van de gemeentelijke taken de term 'Team bevolkingszorg'. De gemeenten in Zeeland hebben ervoor gekozen om één regionale organisatie op te zetten voor de uitvoering van alle gemeentelijke processen en deze organisatie kortweg 'Bevolkingszorg' te noemen. Vanaf GRIP 1 zal Bevolkingszorg (OvD-Bz) standaard worden geactiveerd. Buitenom GRIP situaties kan Bevolkingszorg eveneens worden ingezet, conform het zgn. 'knoppenmodel'. De AC-Bz Bevolkingszorg in het ROT stuurt de sectie aan. Bevolkingszorg is opgebouwd uit teams die afhankelijk van het geactiveerde proces bemenst worden uit een regionale pool van medewerkers uit de deelnemende gemeenten.

Samenstelling

Bezetting sectie Bevolkingszorg:

- Algemeen Commandant
- Hoofd Taakorganisatie Crisiscommunicatie
- Hoofd Taakorganisatie Publieke zorg
- Hoofd Taakorganisatie Evacuatie
- Hoofd Taakorganisatie Omgevingszorg
- Hoofd Taakorganisatie Informatie
- Hoofd Taakorganisatie Ondersteuning (waaronder resource management)
- Hoofd Taakorganisatie Nafase
- Informatiecoördinator
- Ondersteuner(s) sectie Bevolkingszorg

NB.: Een Hoofd Taakorganisatie kan meerdere taakorganisaties aansturen afhankelijk van de benodigde processen en de span of control.

Relatie met GRIP: De sectie Bevolkingszorg wordt bij opschaling daartoe op basis van GRIP 2, 3 of 4, binnen het regionaal operationeel team vertegenwoordigd door de algemeen commandant bevolkingszorg. De hoofden van de taakorganisaties worden hierbij gelijktijdig opgeroepen. De hoofden van de facultatieve taakorganisaties kunnen indien nodig als aanvulling worden gealarmeerd. Ook bij een GRIP 1 opschaling kan een sectie worden geactiveerd. In dat geval is de sectie faciliterend aan de officier van dienst bevolkingszorg binnen het CoPI.

Hoofdproces	Proces	Doel
Crisiscommunicatie	<i>Crisiscommunicatie</i>	<u>Strategisch:</u> <i>Betekenisgeving:</i> duiding, dat wil zeggen duidelijk maken wat de crisis betekent voor de samenleving. Dit is expliciet een taak voor de verantwoordelijk burgemeester: de burgemeester als boegbeeld en burgervader. <u>Operationeel:</u> <i>Schadebeperking:</i> waarschuwen voor dreigende situaties en het voorkomen van materiële, milieu- en of gezondheidsschade of de gevolgen hiervan beperken door het geven van gedrags- en handelingsadviezen / -instructies aan burgers en het verstrekken van communicatie adviezen aan het Beleidsteam. <i>Informatieverstrekking:</i> feitelijk over situatie, het verloop van het incident, de genomen en de te treffen maatregelen, openbaarmaking, verklaring en toelichting van het beleid van de burgemeester over de bestrijding van de crisis.
	<i>Opvang en verzorging</i> Met de activiteiten: - Omgevingsanalyse - Communicatieadvies - Persvoorlichting - Publieksvoorlichting	Het regelen van transport voor mens en dier van het bron- en/of effectgebied naar een opvanglocatie of anderszins (kleinschalig). Het opvangen en verzorgen van daklozen, evacués, behandelde gewonden en dieren. Het nemen van maatregelen om voedsel, drinkwater, kleding, geld en medicijnen te verstrekken en tijdelijke huisvesting te regelen. Het treffen van maatregelen in geval van (collectieve/grootschalige) uitval van nutsvoorzieningen, gas- of telecomvoorzieningen.
Publieke zorg	<i>Bijzondere uitvaartzorg</i>	Op zorgvuldige wijze zorgdragen voor bijzondere uitvaartzorg of de rouwverwerking (bijvoorbeeld een herdenkingsbijeenkomst) die daarmee gepaard kan gaan.
Evacuatie	<i>Verplaatsen mens en dier</i>	Het in multidisciplinair verband nemen van maatregelen ten aanzien van het (grootschalig) evacueren van mens en dier uit een bepaald gebied.
Omgevingszorg	<i>Milieubeheer</i>	Het nemen van maatregelen met als doel het milieu te beschermen. Hieronder vallen toezicht- en handhavingstaken maar ook afvalverwerkingstaken (waaronder het inzamelen van besmette waren) en andere taken op het gebied van bodembescherming en luchtkwaliteit.
	<i>Ruimtebeheer</i>	Tijdens een ramp of crisis maatregelen nemen voor het beheer van de openbare ruimte van de gemeente. Het gaat om taken op het gebied van openbare verlichting, rioleringen, wegen, water, groen, et cetera.
	<i>Bouwbeheer</i>	Het waarborgen van een veilige en gezonde bebouwde omgeving.

Hoofdproces	Proces	Doel
Informatie	Registratie Met de activiteiten: - Opstarten SIS (slachtofferinformatiesystematiek) - Schade	Het nemen van maatregelen ten aanzien van het registreren van de getroffen. Het verwerven, verwerken, veredelen en verstrekken van de via dit proces verkregen informatie vormt belangrijke input voor het sturend, uitvoerend en ondersteunend (advies)werk binnen de regionale crisisorganisatie. Het verkrijgen van inzicht in de totale omvang van de schade en de registratie en coördinatie van schademeldingen.
Ondersteuning	Bestuursondersteuning Met activiteiten op het gebied van: - Financiën - Juridische ondersteuning - Protocolaire zaken - Resource management - Informatie management	Maatregelen ter ondersteuning van het bestuur. Dit kan gaan om facilitaire en personele ondersteuning, bijvoorbeeld op het gebied van juridische, financiële en protocolaire zaken.
Nafase	Preparatie Nafase Met voorbereidende activiteiten in het kader van: - Nazorg (aan personen) - Herstelzorg (van zaken) - <i>Prestatiemeting en verantwoording⁵¹</i>	Het voorbereiden van maatregelen om na de ramp of crisis zo snel mogelijk terug te keren naar een 'genormaliseerde' situatie (herstelzorg). Daartoe hoort ook het voorbereiden en primair inrichten van een Informatie en Advies Centrum (IAC).

⁵¹ Dit onderdeel is nieuw in het Referentiekader Regionaal Crisisplan 2015 en moet nog worden ontwikkeld.

PROCES POLITIEZORG

Algemeen

De kerntaak van de politie is het daadwerkelijk handhaven van de rechtsorde en verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. De politie voert haar taken uit in ondergeschiktheid aan het gezag van de:

- Burgemeester of Voorzitter Veiligheidsregio, voor wat betreft het handhaven van de openbare orde en hulpverlening;
- Officier van Justitie, voor wat betreft de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.

De regionale politie-eenheden schalen met enige regelmaat monodisciplinair op, dus zonder onderdeel te worden van de regionale crisisorganisatie. Als er sprake is van een monodisciplinaire opschaling wordt de benaming 'SGB0' gebruikt. Bij een opschaling binnen de multidisciplinaire context wordt de benaming 'Stafsectie Politiezorg' gebruikt.

- Een SGB0 voert haar taken uit onder het gezag van de burgemeester en/of officier van justitie. Veelal wordt het gezag aangevuld met het hoofd van het territoriaal onderdeel dat congruent is aan de grenzen van de gemeente c.q. Veiligheidsregio. Afstemming met het gezag vindt bij monodisciplinair optreden in beginsel plaats door de Algemeen Commandant. De Algemeen Commandant geeft in dat geval uitvoering aan de bevelen van deze driehoek.
- De stafsectie politie binnen het Regionaal Operationeel Team voert haar taken uit onder het gezag van de direct betrokken burgemeester(s) óf Voorzitter Veiligheidsregio en de (hoofd)Officier van Justitie, al dan niet binnen de constructie van een (regionaal) Beleidsteam. Afstemming met het decentraal gezag vindt bij multidisciplinair optreden plaats door de Regionaal Operationeel Leider, die de algemene operationele leiding heeft over de bij de ramp/crisis betrokken operationele disciplines. De Algemeen Commandant Politiezorg geeft - als lid van het Regionaal Operationeel Team - uitvoering aan de bevelen van de Regionaal Operationeel Leider.

Organisatie

De stafsectie politie bestaat in de regel uit de volgende functionarissen;

- Algemeen Commandant Politiezorg;
- Hoofd Informatie;
- Hoofd Ondersteuning;
- En afhankelijk van de te behalen operationele prestaties op het terrein van de politiezorg;
 - o Hoofd Mobiliteit;
 - o Hoofd Ordehandhaving;
 - o Hoofd Bewaken & Beveiligen;
 - o Hoofd Opsporing;
 - o Hoofd Interventie.

De Algemeen Commandant Politiezorg is verantwoordelijk voor en bevoegd tot het inrichten van de politiezorg. Hij bepaalt zo nodig de samenstelling van het actiecentrum politie die zorg draagt voor de operationele aanpak van het incident, ramp of crisis. Onder leiding van de Algemeen Commandant Politiezorg worden politiezorgtaken uitgevoerd door operationele eenheden.

Hoofdproces	Omschrijving	
Ordehandhaving	Het plannen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van activiteiten die zijn gericht op het terrein van ordehandhaving (het realiseren van de gewenste openbare orde, handhaven van de bestaande orde en relbestrijding).	
	Deelprocessen	Omschrijving
	Crowdmanagement	Scheppen van de gewenste orde.
	Crowdcontrol	Handhaven van de bestaande orde.
	Riotcontrol	Herstel van de bestaande orde (relbestrijding).
	Handhaven netwerken	Het - met ketenpartners - actief aangaan van relaties met maatschappelijke instanties of groepen burgers, gericht op het voorkomen c.q. beheersen van een (dreigende) verstoring van de rechtsorde en openbare veiligheid. De Algemeen Commandant kan bepalen dat wordt opgeschaald naar een separate taakorganisatie handhaven netwerken onder leiding van het Hoofd Handhaven Netwerken.
Mobiliteit	Het plannen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van activiteiten die zijn gericht op het terrein van het handhaven van mobiliteit.	
	Deelprocessen	Omschrijving
	Verkeersgeleiding	Bevorderen van een goede doorstroming van het verkeer in samenwerking met weg-, water- en spoorbeheerders, waaronder begrepen het 'begeleiden/begidsen' van bijzondere transporten over weg, water en rail.
	Verkeerstoezicht	Toezicht op de naleving van gedragsvoorschriften c.q. administratiefrechtelijke/bestuursrechtelijke verkeershandhaving.
	Verkeershandhaving	Strafrechtelijke handhaving c.q. opsporing: de daadwerkelijke voorkoming, opsporing, beëindiging, vervolging en berechting van strafbare feiten op het terrein van mobiliteit (waaronder begrepen ongevalsonderzoek).

Opsporing	Het plannen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van activiteiten die zijn gericht op het terrein van tactische, technische en forensische opsporing of andere bijzondere rechetoeepassingen.	
	Deelprocessen	Omschrijving
	Grootschalige opsporing	Conform de samenstelling van het Team Grootschalige Opsporing (TGO).
	Opsporingsexpertise	Inzet en aansturing van Onderhandelaars, Observatieteams, Arrestatieteams, Team Specialistische Operaties en het (Landelijk) Team Forensische Opsporing. De Algemeen Commandant kan bepalen dat wordt opgeschaald naar een separate taakorganisatie onder leiding van het Hoofd Opsporingsexpertise.
	Recherchemaatregelen	Recherchemaatregelen kunnen onderdeel zijn van de taakorganisatie ordehandhaving, indien (nog) geen sprake is van opschaling naar de taakorganisatie opsporing.
Bewaken & Beveiligen	Het plannen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van activiteiten die zijn gericht op het terrein van Bewaken & Beveiligen (tot aan het niveau van (speciale) interventies). Zie taakorganisatie interventie.	
	Deelprocessen	Omschrijving
	Bewaken & Beveiligen van personen	Het bewaken en beveiligen van personen vindt plaats onder het gezag van het openbaar ministerie.
	Bewaken & Beveiligen van objecten	Het bewaken en beveiligen van objecten en diensten vindt plaats onder het gezag van de burgemeester of Voorzitter Veiligheidsregio, tenzij sprake is van een concrete dreiging. In dat geval vindt ook het bewaken & beveiligen van objecten en diensten plaats onder het gezag van het openbaar ministerie.
	Bewaken & Beveiligen van diensten	Zie bovenstaande.
Interventie	Het plannen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van activiteiten die zijn gericht op het terrein van (speciale) interventies.	
	Deelprocessen	Omschrijving
	Aanhouding en Ondersteuning	Inzet van AOE en DSI.
	Expertise & operationele ondersteuning	Zie bovenstaande.